

France
Prešeren

Pod oknam

VESTNIKOV
MESEČNIK

četrtek,
31. januarja,
2002,
82. številka

pen

... verze
prave vö
vličén!

doj poglednjeno
po Prešerni

Pod oknon

Luna sije,
kladvo bije
trudne, pozne ure že;
pred neznane
srčne rane
meni spati ne puste.

Ti si kriva,
ljubezniva
deklica neusmiljena!
Ti me raniš,
ti mi braniš,
de ne morem spat doma.

Obraz mili
tvoj posili
mi je vedno pred očmi;
zdihujoče
srce vroče
vedno k tebi hrepeni.

K oknu pridi,
drug ne vidi
ko nebeške zvezdice;
so prikaži,
al sovraži
me srce, povej, al ne?

Up mi vzdigni,
z roko migni,
ak bojiš se govorit!-
Ura bije,
k oknu ni je,
kaj sirota čem storit!

V hram poglejte,
mi povejte,
zvezde, al res ona spi;
ali poslušaj,
me le skušaj,
al za družega gori.

Ako spava,
naj bo zdrava,
ak me skušaj, nič
ne de;
po nje zgubi,
ako ljubi
družga, počlo bo srce.

Mejsec svejti,
mežnar spejči
v tórni vöre vö kučej;
v moji duši,
v mojom srci
žmetni kamen mi rastej.

Tij si krijva,
zapeliva,
lühbica nesmilečna!
Ti me klüvleš,
v srcej bantüvleš,
ka postavlan kak nimak!

Lijce tvoje,
tejlo tvoje
vijdin tüdi, če zaspin.
V senjaj tij si
golobica,
štero v rokaj ne držin.

K okni stoupi,
ka te vijdin,
če maš spalno ali nej;
se mi skaži,
s prston kaži,
če ti moški že trbej.

Daj mi znati,
mi počmigni,
če ti gezik ne teče.
V tórni bije,
vöre krije,
njej pa tejlo ne želej.

Polüknite mi,
zvezde moje,
če se rejsan že bidij.
Če me čüje,
kak zdiHAVlen,
ar me v lačaj fejest tiščij.

Če me rejsan
nešče meti,
naj jo v posteli zebej;
naj po tiston,
kda de z drugin,
joj nikdar nikaj ne zavrej.

Da je prekmurščina za pesnike ustvarjen jezik, zdaj ni več dvoma!

**Na ves glas jo zrecitirajte 8. februarja, potihó jo zašepetajte ljubljeni osebi
14. februarja, vmes pa se najejte slastnih krofov, da boste v četrtek, 28. februarja,
čili in zdravi odprli vrata pomladi – prišla bo z novo številko Pena.**

SREČANJA

Kultura v vsako SLO-vas

Ministrica in škof

Ondan sta se na enem od številnih sprejemov srečala ministrica za kulturo naše države, AN-DREJA RIHTER, in prvi evangeličanski škof na Slovenskem, GEZA ERNIŠA.

Uradnega sporočila po sicer poluradnih in sproščenih pogovorih nismo dočakali, pa vseeno so pentutarski viri izvirali, da je bila osrednja tema dograditev soboškega megaprojekta, imenovanega KNJIŽNICA.

Na koncu sta žalostna ugotovila, da tokrat ne moreta pomagati, saj je država denar za gradnjo dala, nočejo pa ga prispevati nekateri pomurski župani.

Kaj v knjigi, v vinu je resnica!

MODROVANJE VELIKE TROJKE

Koliko je pri vas norih? Dajta mir, men je za dans dovolj! Naše pravijo, ka so čista normalne!

ŽUPANOVANJE Kdo bo vse to snedel?

Medtem ko se v Zimbabveju, Sierr Leone in drugih manj razvitih državah tretjega sveta sprašujejo, kaj dati v usta, se v (prav tako manj razviti) Regiji ubadamo s kontraproblemi: za jesti in piti imamo dovolj in preveč. Nimamo pa česa drugega (cest, služb in podobnega). Puconski župan LUDVIK NOVAK se problematike zaveda, zato jo deli z bližnjimi. Ali jima je v nadaljevanju (po nastanku fotografije) uspelo sprazniti bogato obložen pladenj, Pentute ne poročajo.

Mo, če mo méjla!

Boš géjla?

(PRE)KVALIFIKACIJE

Vanek

Biznis je cug, néj pa zvočnik!

med

železničarji

Čeprav se je doslej preživljal z ozvočevanjem in radijskim tehniciranjem, se je IVAN GYÖREK - VANEK po dolgem in tehtnem razmisleku naposled le odločil: sprejel bom ponudbo in se zaposlil pri SŽ (Slovenske železnice). Pentutarski fotograf ga je ujel sredi pogajanj s šefom tir-postaje Hodoš, BERNARDOM Č. Pogovori so bili uspešni in Vanek je zdaj (menda) že vodja nadzora železniškega tovornega prometa med postajama Bayansenye in Kruplivnik. Vse najboljše na novi poklicni poti, Vanek! Zabar

ZIMA ZIMA BELA Mislím, torej sem!

Duže sídin, bole san trdi!

V deželi so nizke temperature - kaj ne bi bile, če smo konec najbolj hladnega med meseci. Prav zato so tudi velmožje v zimski opremi. Pentute objavljajo zamišljeno fotografijo prvega v moravskotoplški občini, FERIIJA CIPOTA (človek z brki), in prvega v državi, MILANA KUČANA. Njuna skupna misel pa je namenjena prihodnosti slovenske lokalne samouprave. Če je soditi po razpoloženju, ki ga orisuje obrazna mimika, se ji ne piše najlepše ...

DOBROVNIŠKA ROZIKA*Sto ni nobena!*

Rozika: »Če želite doživeti 100. rojstni dan, morate jesti ajdov kruh in koruzne žgance. Piti pa vino!«

Najstarejša DOBROVNIČANKA je ondan slavila okroglih 100 (sto!) let. ROZALIJO BOGDAN (rodila se je na KOBILJU) vsi naokrog poznajo kot ROZIKO. Ob slavlju je bila kljub številnim, ki so se vrteli okrog nje, dobre volje in »v formi« kot vedno. Mirno je sedela v svojem naslanjaču tudi, ko je bila prireditev njej v čast v nabito polni dvorani tamkajšnjega kulturnega doma. V oči so jo stopile solze, ko je zadonela glasbena čestitka iz studia madžarskega radia MMR iz Lendave.

Lansko leto je zbolela in hčerko MARIŠKO (je tudi njena najboljša prijateljica) je zelo skrbelo zanjo. Zdaj je spet vse v najlepšem redu, tako da je bil megadogodek v kulturnem domu resnično

Jejte koruzne žgance in pijte vino!

Ob 100. jubileju Rozike Bogdan je bila na nogah vsa vas (občina)!

vesel. Deževale so čestitke od blizu in daleč, med drugim je bil tam (čeprav z zamudo) policijski minister RADO BOHINC. FRBO

Iden gor po Kobilji ...

Z darilom in iskrenimi željami je prišla tudi sovaščanka, prva nosilka medalje za samostojno Slovenijo, MARIKA KARDINAR.

Hčerka Mariška mami Roziki: »Dobila si nov štedilnik (levo, z veliko zlato pentljo), zdaj boš morala sama kuhati!«

Anica Pajek v zobeh mrcine (NARAVNE) KATASTROFE

Saj ni res, pa je – čisto navadna občanka, po imenu ANICA in priimku PAJEK, doma s POLIC pri Gornji Radgoni, je zbrala pogum in položila glavo med čeljusti najkrvoločnejše med dolgorepimi mrcinami. Krokodil je doma v avstralskem CAIRNSU, vrla Anica pa je za Pentute tvegala življenje. Slava ji!

Capek

Anton naskočil Valentino BSE*Je res nor, kdor gre gor?*

Vse bliže smo Evropi, zato nas tudi napadajo evropske bolezni. A bik Anton z Goričkega se za to ne zmeni. Kljub grožnjam njegovih krav (posebej Valentine), češ da naj z »odnošajem« počaka, ker obstaja nevarnost okužbe s kravjim aidsom, ki se mu reče BSE ali bolezen norih krav, ni niti trenutek pomišljal. Skočil je in opravil (relativno hitro in učinkovito). Potem je zadovoljno zauka! in se odpravil na pašo. O morebitni Antonovi okužbi Pentute ne poročajo. JOG

Pizza-boy Rous (skoraj) omedlel

V velemestih je navada, da materialne dobrine dostavljajo kar na dom. V Regiji se je to uveljavilo predvsem pri tradicionalni prekmurski jedi, PIZZU. Eden najbolj znanih prinašalcev pizz je BOŠTJAN ROUS, ki ga kot zelo pridnega (in prizadevnega) poznajo tudi poslušalke (in -ci) MURSKEGA VALA. Prav Boštjan se je v družbi (ob kavici) večkrat znal zamišljeno vprašati, kako to, da se mu v pizza-karieri ne zgodi, da bi mu odprla kakšna mlada dama, po možnosti pomanjkljivo oblečena. Menda je to videl v nekem kakovostnem barvnem filmu z naslovom PIZZA-BOY (tam se je po odprtju vrat dogajalo marsikaj). Zarečenega kruha se največ poje: zgodilo se je! Boštjan je prinesel pizzo v enega soboških stanovanjskih blokov, odprla mu je prikupna mladenka v ŠLAFROKU, ki ji je potem (kot po naključju) zdrsnil z ramen. Boštjan, ki je zadevo neposredno prenašal po Murskem valu, je najprej rekel: »OPA!« in nato skočil mladenki v objem. Kaj se je zgodilo potem, Pentute ne poročajo (prej omenjeni film pa si še vedno lahko ogledate).

P. S.: Prava netutarska resnica: Mladenka je MOJCA TIRŠ, študentka primerjalne književnosti, sicer pa amaterska igralka pri skupini TORPEDO. Mojco so Boštjan »nastavili« »prijatelji« iz »žute kuče«, saj je šlo za zadnjo pizzo v njegovi karieri. Opa!

PRESENEČENJA

RAZMIŠLJANJE

Jože Caf,
direktor

POVEZAVA POMURJA S SVETOM

Predhodnik tega mostu je stal samo osem mesecev in ga je vojska Kraljevine Jugoslavije ob začetku 2. svetovne vojne 1941. porušila.

Leta 1991 ob slovenski osamosvojitveni vojni je bil zaprt z barikadami in tako preprečil napredovanje Jugovojske.

Leta 2002 ob splošni gospodarski krizi v Pomurju bodo most podrli, da bodo zgradili novega. Tu nekaj »ne štima« – ob vseh krizah most zapirajo, sedaj pa bodo gradili novega, čeprav bratje Podobniki – mostograditelji niso več na oblasti.

Komu in zakaj

nov most na Petanjcih?

Komu potem naj rabi ta most?
Vstopu Slovenije v NATO?

Pomurje tega ne potrebuje, če pa že želimo, lahko pokličemo Madžare, ki premaknejo mejo, in že bomo v NATU pa še z brati porabskimi Slovenci bomo ponovno združeni.

Vstopu Slovenije v EU?

Pomursko kmetijstvo tega ne potrebuje, če pa že želimo, lahko namignemo Avstrijcem in nas preprosto anektirajo. Verjemite, še Haider nam bo dovolil dvojezične table. Si predstavljate: Murska Sobota – Samstag am Mur.

Ponte roso za nakupe ob Mercatorjih in Sparih za nas že zdavnaj ni več zanimiv. Vsa Slovenija sedaj drvi v Lenti, ali je potem ta most zaradi preostalih Slovencev?

Ne. Že drugi dan po zaprtju mosta je Drnovšek pokazal, da se da priti v Prekmurje tudi brez tega mostu. Letos je namreč leto volitev, prihajali bodo kandidati za predsednika, takšni in drugačni, in vsi nam bodo obljubljali nove mostove. Dva že gradijo pri Hrastju - Moti za avtocesto, sedaj pa še enega na Petanjcih. Na razdalji 4 km bo to pravo tromostovje – večje, kot ga imajo oni v Ljubljani.

Ker je že zdavnaj jasno, da avtoceste tako hitro ne bo in bo most v Hrastju - Moti še nekaj časa spomenik, bomo dobili ta »tolažilni« most ali »volilni« most, ki pa bo odprt en dan pred rokom, to je 29. novembra. Še pomnite, tovarišice in tovariši, vse tovrstne zmage smo predajali namenu 1. maja ali 29. novembra. Predsedniški kandidati namreč dobro vedo, da nostalgija pri tistih, ki živijo vse slabše in slabše, prinaša volilne glasove.

Šestnajsti januar. Gledam skozi okno; zima je tokrat pokazala svojo pravo (belo) barvo: že vse jutro sneži, ko da bi nekdo na nebu neodgovorno razrezal vrečo snega in jo pozabil zakrpati. Vse je lepše – dokler ne bo odjuga spremenila snega v brozgo in blato. Tako kot življenje. Lepe, plemenite stvari niso večne. Umazane, senzacionalistične so nam – kdo ve zakaj – bolj pri srcu, z njimi se duhovno preživljamo, ne da bi opazili, da tudi sami postajamo sivi, vsakdanji, povprečni.

Miki na službeni poti

Branko
Somen

Te dni so hrvaški mediji postregli z nekaj duhovitimi novinarskimi spodrsnjaji. Dnevnik Vjesnik je prenesel iz slovenskih glasil novico, kako slovenski nogometni trener Katanec kandidira za predsednika slovenske države. Vsekakor optimistična, duhovita in bolj pobožna želja zelo zadovoljnih slovenskih navijačev domače nogometne reprezentance, ki se je poleg Hrvatov – in na veliko žalost Jugoslavije – vpisala – z območja nekdanje Jugoslavije – med udeležence svetovnega nogometnega cirkusa na Japonskem in v Koreji. Naslov v slovenskem časopisu je bil: Katanec za predsednika. Redaktor (ali lektor ali novinar) Vjesnika je prekrizal priimek Katanec in tako se je v časopisu pojavil novinarski naslov »Lokot (ključavnica, op. p.) za predsednika«. Torej gospod Katanec ne bo postal predsednik, marveč gospod Lokot, predsednik pa bo dobil ključavnico ali drugače mišljeno: slovenskega predsednika bodo vtaknili pod ključ, zaprli. To je samo dokaz, kako lahko slovnična gorečnost, pikolovstvo spremeni ne samo priimek Katanec (srbska beseda za ključavnico) v »lokot« (hrvaška beseda za ključavnico), marveč spremeni tudi smisel naslova. To me je spomnilo na nekdanji, stari, mogoče prvi srbski prevod poezije nemškega pesnika Johanna Wolfganga Goetheja: v Beogradu je postal slavni nemški pesnik Jovan Vukohod Goethe. Nad tem dobesednim prevodom Goethejevega imena so se še dolgo smejali mnogi slavisti doma in po svetu.

Nekaj dni po tistem je isti Vjesnik objavil obsežen pogovor s slovenskim poslanikom Boštjanom Hladnikom na Hrvaškem. Seveda Boštjan Hladnik še zdaleč ni ambasador na Hrvaškem, kajti to diplomatsko dolžnost opravlja na Hrvaškem gospod Boštjan Kovačič. Da bi bil članek še prepričljivejši, so objavili sliko slovenskega poslanika, pod njo pa ponovno zapisali ime Boštjana Hladnika. Kaže, da je bil novinar, ki se je pogovarjal s slovenskim diplomatom, bolj pod vtisom Hladnikove Maškarade kot poslanikovega razmišljanja. Opravičilo, ki je sledilo, je sicer zakrpalo »šlamaraj«, kar pa dnevniku Vjesnik ni dvignilo »rejtinga«.

Sicer pa je Zagreb kljub vsemu sijajna prestolnica: stalno se kaj dogaja, tako da nikomur ni dolgčas. Župan mesta Zagreb Milan Bandić je pred dnevi vinjen povzročil manjšo avtomobilsko nesrečo in škodo ter pobegnul s kraja nesreče. Njegova »priljubljenost« je naglo narasla. Zdaj lahko slišite v lokalu, kako zahteva gost za točilno mizo »enega bandića«, kako se drugi hvali, da je prišel domov »pijan ko Bandić«, človek, ki je pred hišo kidal sneg, je bentil, ker je »sneg padal ko Bandić«.

Gost, ki je te dni prišel v zagrebški hotel Opera, za vse te čenče ni vedel – v Parizu imajo popolnoma druge probleme. Ko sem v časopisu prebral, da je prišel v Zagreb filmski in gledališki igralec Miki Manojlović, sem ga poklical. Pol ure kasneje sva bila v aperitiv baru hotela. Bil je nedeljski večer, sneg je padal in spreminjal pogovor v prijetno kramljanje. Več kot deset let se nisva videla. Zadnjič v Beogradu, v klubu književnikov, ko je bil politični položaj že zelo zrahljan, medčloveški odnosi načeti. Sedel sem z igralci Draganom Nikolićem, Gago, Bato Stojilkovićem in Mikijem in glasno smo kramljali. Za sosednjo mizo so sedeli šešljenci iz Zemuna: slekli so suknjiče – za pasovi so nosili samokrese – in kar naprej skilili in pogledovali k naši mizi. Fantje so me prosili, naj čim manj govorim, da se ne izdam, da sem Slovenec. »Gospar« Ivo, lastnik lokala, sijajen človek iz Dubrovnika, se mi je opravičeval: »Veš, politika se je spremenila. Tukaj vas, Slovencev, nimajo več tako radi kot prej.« Razumel sem, odšel sem in se nisem več vrnil.

Z Mikijem sva bila povezana z dvema režiserjema: z Rajkom Grličem iz Zagreba in Žikom Pavlovićem iz Beograda. V sedemdesetih letih je bil pretok misli in ljudi od Skopja do Ljubljane »vsakdanji kulturni pojav«: za hrvaškega režiserja sem napisal scenarij Samo enkrat se ljubi, za beograjskega pa scenarij Let mrtve ptice. Za prvega sem dobil glavno nagrado na domačem filmskem festivalu za scenarije v Vrnjački Banji, za drugega zlato areno za najboljši filmski scenarij v Pulju. Žika je pred kratkim umrl, zato sva se ga spominjala kot človeka in ustvarjalca, ki je prehitro odšel iz filmskega in literarnega sveta.

»Spominjam se ga s snemanja filma Hajka. Delali smo na Prokletijah. Bila je škripajoča zima. Se spominjaš, Žika je stalno nosil na snemanju črn, dolg usnjen udbovski plašč. Opasan je bil z vojaškim pasom, na katerem je visela torbica s samokresom znamke Luger. Pokrit je bil z usnjeno čepico in je deloval zastrašujoče. Kot otrok je dobil tuberkulozo, nekaj časa se je zdravil na Golniku, pa se je tako oblečen kasneje varoval pred mrazom. Pet, šest, morda sedem

članov ožje filmske ekipe nas je stalo na snežni planjavi in se pripravljalo na prvj kader. Nenadoma se je na levi strani jase pojavila srna. Stopicala je proti nam, nas nekaj časa gledala z velikimi očmi in nato odšla dalje, na rob jase, izgnila je v gozdu. Snemalec je bil ves iz sebe. Kričal je na Žiko, naj izvleče samokres in jo ustrelj. Ščuval je, kiel, rotil. Žika pa je mirno gledal srno in še na misel tmu ni prišlo, da bi segel po orožju in jo ubil. Vidiš, to so te razlike med nami, Srbi. Žika je postal od takrat moj človek. Nisva več skupaj snemala filmov, zato pa sva postala dobra prijatelja.

Sam sem se spomnil, kako je med snemanjem filma Let mrtve ptice v Turnišću rešil deklico izpod konjskih kopit. Snemali smo sekvenco odhoda mladeničev v vojsko. Okrasili smo voz, vpregli konje in jih nekajkrat pognali z rekruti z dvorišča. Zaradi ponavljanja scene so konji postali živčni, nemirni. Ko je kočijaž že petič pognal konje z bičem, nihče ni opazil, da se je pred konji znašla radovedna petletna deklica. Žika je stal najbliže, skočil je do nje, jo pograbil in zadnji trenutek rešil. Stisnil je otroka k sebi. Ves se je tresel, oči so se mu zasolile. Niti pomisliti nismo smeli, kaj bi se zgodilo, če bi prišlo do nesreče. Takrat sem ga prvič videl jokati. Človeka, oblečenega v dolg, črn usnjen plašč.

Z Mikijem sva v mislih prelistala nevidni telefonski imenik skupnih prijateljev in znancev: mnogi so mislili in še zdaj mislijo normalno, brez »velikosrbskih« kompleksov, kajti iz najnovejše zgodovine bi se lahko razšli

kot prijatelji, če ne bi Zahod unovčil svojih političnih idej in starega orožja, da bi lahko vojna industrija napoinila skladišča z novim, najmodernejšim orožjem ... Balkan je idealen poligon za vse politične opcije in vojaške strategije. Trajalo je več let, da smo ljudje, ki smo ostali na svoji zemlji, ugotovili, da so z nami manipulirali ... A je že tako: mnogo se dogaja in odloča mimo nas, na kar mi nimamo nobene možnosti vpliva, in nam kar določa življenje.

Pila sva kavo in pivo in gledala sneg, ki je padal v zagrebški somrak.

V začetku devetdesetih sem igral Richarda Tretjega, Cyrano de Bergeraca, Čakajoč na Godota pa tudi v drami Zločin in kazen. Vse predstave v različnih beograjskih gledališčih. Toda na začetku vojne sem prenehal igrati, prekinil sem predstavo in odšel z odra. Gledališča pa so še naprej prodajala vstopnice za predstave, v katerih sem bil zaseden, a nisem igral, dokler uprava gledališča ni ugotovila, da ljudje ne nasedajo več takšnim »pobalinskim ukanam« ...

Kasneje, v času ustvarjalne praznine, sem snemal filme ... Kusturičino Podzemlje. Ko smo z velikimi mukami in prekinitvami ter krizami film posneli in zanj dobili v Cannesu zlato palmo, sem odšel v Ameriko. Delal sem v Mehiki in Nemčiji. Posnel sem takšne filme, kot so Tuja Amerika, Kitajski portreti, Kriminalni ljubimci, Izgubljeni mornarji ... Zdaj tukaj, v Zagrebu, igram v filmu Kot v slabem snu. Film režira scenarist Dejan Dukovski. Film govori o hermetičnosti človeške duše, nekomunikativnosti glavnega junaka s svetom – čisti avtistični film. To je makedonsko-hrvaška koprodukcija. Ne vem, mogoče so kaj denarja prispevali tudi Slovenci.

Film Oče na službeni poti je zate simboličen. Miki se je nasmehnil.

Ne vem, ali veš, da sem se ločil. Tokrat sem poročen s Tamaro, igralko, in jeseni pričakujeva otroka. Pravijo, da bo sin. Če mi bo čas dovolil, bom morda jeseni igral v Beogradu, v tragikomičnem filmu Miloša Radovića.

Usoda igralca je pač ta, da mora igrati. Da gre od vloge do vloge, kot pisec napreduje od knjige do knjige. Vmes se človek ustavi, spočije, oceni prehojeno pot in skuša živeti preostali del življenja in ustvarjanja s čim manj spodrsnjaji in napakami. Ali: ko tako gledam v sneg – logično je, da tistemu, ki hodi, kdaj pa kdaj spodrsne ... Samo mrtvim se nič več ne dogaja, ne tragičnega ne komičnega. Toda njihove tragikomične izkušnje nas vodijo čez poledico življenja.

3. februarja v Kruplivniku

POZVANJE

Na nošo veuko žolost, pa na vosa veselje, van štamp doti na kranje, ka se v eton lošenokon cuji, šteri je namenjeni za mlade dekline pa pojat, ka bi se oženili v veji Kruplivniki, naj nojšo niti en par za tou. Ka nei bilou polik ené ženitve naj, sma ka'nak, pa za fse vso, spustišane svate pripravili

BOROVO GOSTUVANJE

Za tou veuko stvar sta privolila mladoženec Borov imri t Gospodokoga, ka neže vež, ka bi pazimi ban zmrzuva, in pa sneja Gabrova Meka s Pekla, ka je od gledanja za pojbari že tek dugi šinjek dobila, ka ma zdaj kok žra.

Fse tou de se začelo goditi 3. februarja ob tretjega svečana Gospodovoga leta 2002, vgojzab 9:00 vori na plati pred gasilskim domon v Kruplivniku.

Lipou vas pozavlemo, ka tudi vi, pa vosa ljubljna familija prijdete na mau!

Fse feje čude te vidli tu prinas, s sjač vzemte

dobro volou, pa puno mošnjó!

Ogledovanje fotografij iz leta 1962, ki jih je takrat posnel Štefan Moršič ml., in posnetkov s poznejših borovih »gostüvanj« v Kruplivniku je okrog sto devetdeset prebivalcev te goričke vasi v občini Grad navdušilo za ponovno borovo »gostüvanje«, saj je prišla po sedmih letih letos na njih vrsta za izvedbo pustnega veseljačenja v občini. Vnaprej so vedeli, da je to eno veliko delo, in si složno rekli: Gremo! Še en pogoj je moral biti izpolnjen: do pusta se ne sme nihče poročiti. Skoraj bi se, ampak prireditev je bila tudi izziv za zaročenca – poroko sta preložila na poletni čas.

»Bou borovo gostüvanje«

Nekaj najpomembnejših priprav je že za vaščani. »Pozvačinske« skupine so dve soboti obredle dvanajst vasi, kjer so jih prijazno sprejeli, in tudi darov se je nabralo veliko. Od moke, jajc ... do denarja, pri katerem menda ljudje niso skoparili. Tudi po 5000 tolarjev so darovali pri posamezni hiši, vrlí Kruplivničani pa bodo ta denar porabili za ureditev makadamskih vaških cest in polepšanje gasilskega doma. Vseh trinajst skupin, ki so vabile na gostijo, se je najprej skupaj fotografiralo. Med pripravami smo zmotili Marijo Zelko, Karla Raca, ropoškega harmonikarja, ki je priskočil na pomoč, Franca Severja in Marto Ornik, pred prihodom na prvo domačijo pa skupino, v kateri so bili Anton Čerpnjak, Drago Godar, Jože Hajdinjak, Gabika Lang in Mojca Muršič.

I. Benko
FOTO N. J.
in J. Z.

V nekaj dneh so vse skrivnosti izdelovanja cvetja iz papirja odkrile tudi Kristina, Tončka in Cecilija ... kot da to počnejo od nekdanj, vsak dan.

Že nekaj tednov se zbirajo ob popoldnevih in večerih pri Godarjevih domačinke in izdelujejo pisano cvetje za borove svate. Delo organizira in nadzira mama Gizela. Že kot dekletce jo je pritegnilo, ko je opazovala pri delu strica. Skrival je vzela košček papirja, ker ga takrat ni bilo v izobilju, in ustvarjala. Roke so jo čedalje bolj ubogale, svoje je dodal talent in že od dekliških let je prava ljudska umetnica. Nekoč so delali cvetje iz papirja za različne priložnosti, zdaj je tega manj, zato so ji kar žarele oči, ko se je postavila med cvetje, ki ga je naredila skupaj z domačimi ženskami. V roke je vzela nevestin in »stršnin« šopek, potem pa nam je pokazala še, kako se cvetje utrdi in polepša z lojem.

Po kruplivniškem tekočem traku so (od leve) Marjana Čerpnjak, Simona Ribaš, Marica Drvarič, Marija Flisar, Irena Grah (ki ima okrog borovega »gostüvanja« v rokah največ niti), Štefka Bohar, Kristina Ribaš, Marija Zelko (gostiteljica, sicer Gizelina hčerka, ki je bila voljna spremeniti svojo hišo v delavnico, ker bi jih v vaški dvorani zeblo), Tončka Prevodnik, Cecilija Grah, Zlatica Farič in Darinka Smodiš ustvarile več kot dva tisoč cvetov, ki bodo v nedeljo, krasili svate in obiskovalce. Cvetje je v glavnem narejeno, zdaj se bodo vse gospodinje lotile še peke vrtankov in peciva. In moški tudi ne bodo sedeli križem rok, saj tako velik projekt lahko uspe samo, če zanj živijo vsi. In v Kruplivniku je tako, zato jim izkažite priznanje in pridite na »gostüvanje«! Po svoj cvet.

Uvod v intervjuju

Nekoč, ko se je že kazal primeren čas, da dobi nekdanji voditelj Jugoslavije svoj življenjepis, je njegov biograf, dr. Vladimir Dedijer, ugotovil, da mora biti to tako obširna tema, da je enostavno ni mogoče zapisati. Namesto življenjepisa je tako napisal dokaj obsežno delo, ki ga je naslovil Prispjevki k biografiji Josipa Broza - Tita.

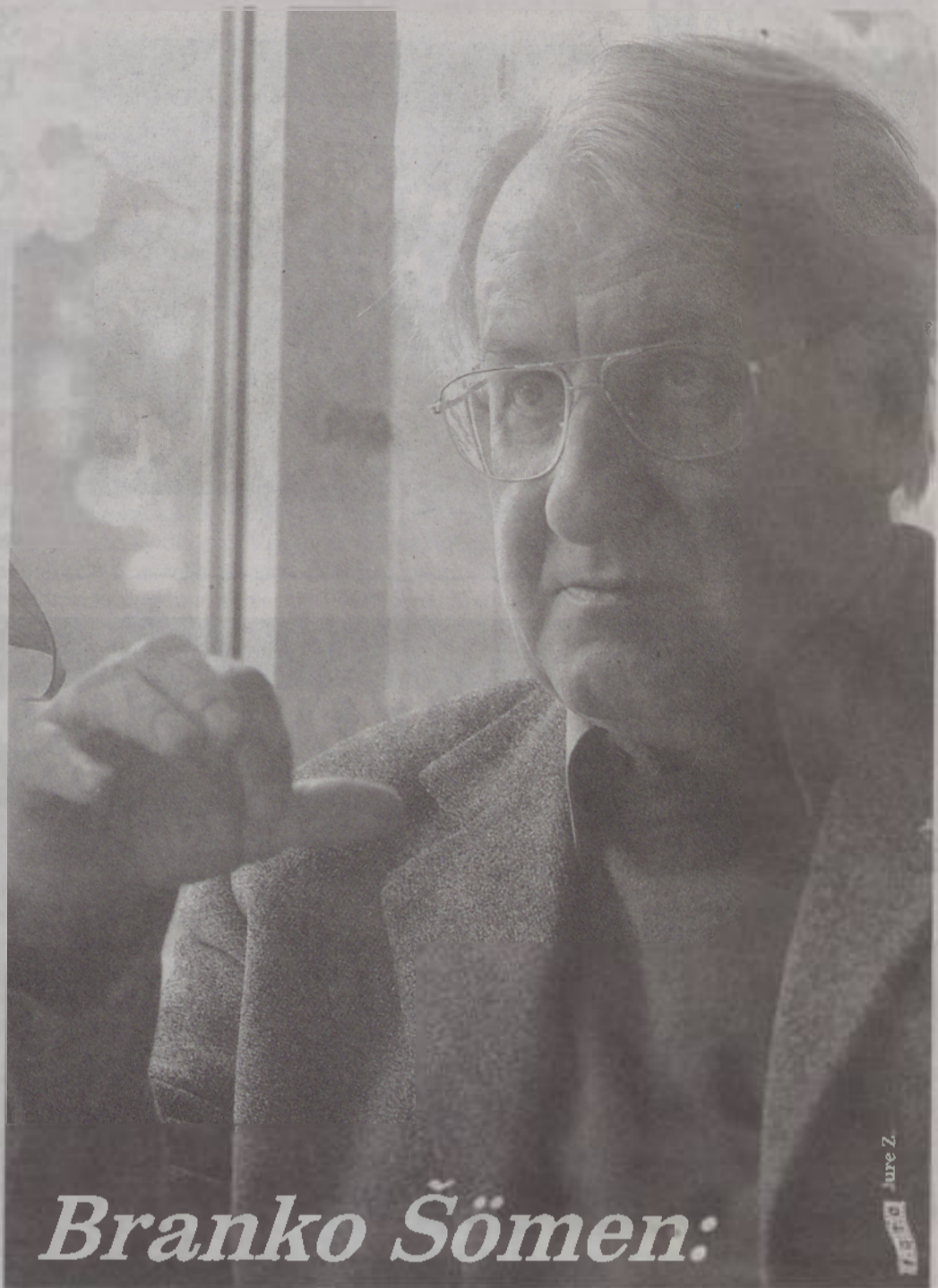
To, kar berete, naj bi bil pogovor z Brankom Šomnom o njegovi ustvarjalnosti. Toda konca ne boste prebrali, ker bomo morali končati že kmalu po začetku. Šomna in njegovega raznolikega delovanja v slovenskem in širšem kulturnem prostoru se z eno časopisno stranjo enostavno ne da odpraviti. Je preobširna tema, zato vzemite ta zapis kot uvod, začetno besedovanje, kot ogrevanje pred glavno tekmo ali, če hočete, kot prispevek k intervjuju z Brankom Šomnom.

Popevko z naslovom Človek, ki ga ni je takrat, na Opatijskem festivalu, zapela Majda Sepe. Tisto leto je bilo to najboljša besedilo festivala. Avtor je zanj prejel zlato kamelijo - nagrado, o kateri so številni pisci besedil lahko le sanjali. Ob številnih estradnih zvezdah so na oder poklicali Branka Šomna, publika v dvorani je ploskala ...

Naslov te pesmi naj bi bil nekakšna iztočnica najinega pogovora. Rad bi ti postavil sedem vprašanj, če mi bo uspelo. To ni samo simbolično število, Bog je, recimo, ustvaril zemljo v šestih dneh, sedmi dan je počival, na primer. S temi vprašanji bi razčistil nekaj, kar me že dlje časa muči: uspel si na vseh področjih, ki si se jih lotil: v poeziji in prozi, pri filmu, s popevkami in bogve, kje še. Kljub temu si ostal v tem našem svetu in času na obrobju. V mnogih antologijah te ni (nekateri, ki ti ne sežejo do gležnjev, so notri), čeprav si kot pesnik dobival priznanja; ni te v javnem življenju, ni te v Ljubljani, ni te v Soboti. Branko Šomen kdo si, kje si?

Drugo obdobje (10-20). Čas retorike.

To so bili hudi časi: hodil sem v pionirske brigade, obiral hmelj v Savinjski dolini in bil več lačen kot sit. Postal sem udarnik, dobil sem posebno udarniško živilsko karto za mleko. Starši so mi kupili prve dolge hlače. Oče je kmalu zbolel zaradi posledic zapora in umrl. Čez noč so naju z mamo preselili iz udobnega stanovanja. V šoli sem pisal različne slovenske naloge. Zdaj že pokojni pisatelj Drago Grah je v šolskem glasilu napisal zgodbo in v njej uporabil besedo »fačuk«. Ravnatelj nas je vse po vrsti ozmerjal, pa sem mu zabrusil, da je človek brez kulturnih potreb. Obvladal sem retoriko, vendar na napačnem mestu. Bilo je dovolj, da so me izključili iz šole. Mati je imela skromno pokojnino, zato sem se nalezal cankarjanske ideje, da naju bom preživljal s pisanjem pesmi. Leta 1952 (kje je že to?) je izšla v Obmurskem vestniku, v kulturni prilogi, moja prva objavljena

Branko Šomen:

Zaljubljeni pišejo poezijo, zreli moški romane, popravljalci sveta snemajo filme, samozatajevalci dnevniške, pisma in scenarije.

Človek, ki ga ni?

Sedem vprašanj: zanimiva številka. Pred dnevi sem vzel v roke knjigo Okultizem Colina Wilsona. V njej je poglavje, ki se ukvarja s simboliko števil. Tako sem seštel vrednost črk v svojem imenu in priimku in dobil seštevek 43, ga razdelil in znova seštel ter dobil - ne boš verjel - sedem! Sedem je magična, mistična številka. Ljudi sedmice zanima predvsem tukajšnji svet, ki ga želijo dobro spoznati, nato pa spremeniti. Sam veš, da ima mavrica sedem barv, sedem klinov je na lestvici modrih, ki vse življenje negujejo in skušajo obvladati gramatiko, retoriko, logiko, aritmetiko, geometrijo, astrologijo in glasbo. Normalno človeško življenje je razdeljeno na sedem obdobj, vsako po deset let. Lepo je živeti sedemdeset let; kasneje so leta, ki so človeku sicer podarjena, najčešče bolehna, osamljena, odvečna ... Tako teh tvojih sedem mističnih vprašanj že vnaprej razumem in na njih z zadovoljstvom odgovorjam.

Prvo obdobje (0-10). Čas gramatike.

Človek se nauči jesti, hoditi, govoriti; sooči se s starši in žebli, abecedo in buškami. Bil sem edinec, plavalas. Najbrž sem bil izjemen otrok, kajti leta 1945 so me isti dan osvobodili Rusi in partizani, Angleži in Američani in čez nekaj dni še Bolgari in Romuni. To ni bil samo čas otroštva in vojne, to je bil ukradeni čas. Takrat je dobil oče prvo pismo od svojega brata iz Amerike: sporočil nam je, da je Paul Somen, stričev sin in moj bratranec, padel v napadu na Pearl Harbour. Tetica Verona, ki je bila v mladosti redovnica, me je prisilila, da sem stricu napisal pesem o smrti svojega bratranca. Verže sem skrabal v knjigo z napisom Koloniale, s katero je mama hodila v trgovino, kjer so vpisovali živila, kupljena na »porgo«. Pesem je imela osem vrstic, nastala je v stiski, mučil sem se kot Kristus, obenem pa užival. Pismo je odšlo v Chicago. Stric Frank se je raznežil in nam začel pošiljati pakete s starimi oblekami in čevlji.

pesem. Nekaj o snežinkah. Naivna in romantična. Razočaran sem končal štiri razred in odšel živeti v Ljubljano. Bil je to čas sezonskega, Panonskega morja, ki je plivkalo v meni in se iztočilo v študentski roman ...

Tretje obdobje (20-30). Čas logike.

Bil sem študent in novinar. Ugotovil sem, da je pravica abstraktni pojem, pa sem s prava presedel na svetovno književnost. Začel sem na radiu kot redaktor radijskih poročil, bil dve leti novinar pri Mladini in se vrnil na radio v literarno redakcijo. Za pesmi, objavljene v Mladih potih, sem dobival nagrade (prekmurski študentje so natančno vedeli, kdaj bom dobil honorar, in so me čakali v Riu, kjer sem jim plačal porcijo sardelic in brizganec), toda čedalje bolj me je vlekle v prozo, k filmu. Poskusil sem se v satiri (mislil sem, da sem duhovit, a sem bil samo logični cinik). Cenzorji so spregledali moje pisanje, znašel sem se v zaporu in bil obdolžen hudih prekrškov (protidržavne propagande, žaljenja Tita, jugoslovanske vojske, ustave). Bil je to čas, ko sem začel vse od začetka: prvi zapor, prva avtomobilska nesreča, prva žena, prva hčerka, prvo stanovanje, prvi avtomobil in prve nagrade za besedila na Slovenski popevki. Ostal sem »večni disident« (to mi je omogočilo srečanje z drugim disidentom Vavclavom Havlom, o katerem sem pozneje napisal knjigo), dobil nagradi za humor (srebrni zatič v Šabcu) in satiro (zlata sirena v Budvi).

Četrto obdobje (30-40). Čas aritmetike.

Matematika mi nikoli ni šla od rok. Postal sem oster filmski kritik, urednik Ekрана. Režiser Matjaž Klopčič, do katerega sem bil kritičen, mi je nekoč besno zabrusil, naj sam napišem scenarij, če sem tako pameten. Do roka za oddajo na natečaj, v dvainsedemdesetih urah, sem napisal prav toliko strani scenarija Poslednja postaja. Takrat sem imel za sabo že režijsko in scenaristično asistenco pri filmu Rdeče klasje Žike Pavloviča. Na natečaju sem uspel. Film je režiral Jože Babič; bil je to črnovalovski verizem. Pravo potrditev je dobil film veliko pozneje v italijanski Gorici. Sledil je film Let mrtve ptice. Zanj sem dobil v Pulju zlato areno za najboljši scenarij.

Peto obdobje (40-50). Čas geometrije.

Tričlanski družini se je pridružila še ena hči. Začelo se je sijajno druženje z režiserjem F. Stiglicem v Prekmurju, kjer smo snemali televizijsko nadaljevanko Strici so mi povedali. Takrat je nastal tudi film Samo jednom se ljubi Rajka Grliča: dobil sem nagrado za najboljši scenarij v Vrnjački banji. Pa film Rdeči boogie ali Kaj ti je deklica Karpa Godine. Ni sem bil zadovoljen s filmom, pa sem napisal po lastnem scenariju (1986) roman Past za metulje. Nezadovoljen sem bil tudi v zakonu. Ločil sem se. Našel sem drugo ženo in se preselil v Zagreb. Tam so mi prevedli kar štiri romane. Postal sem profesor na Akademiji dramskih umetnosti. Eden od študentov je bil Vinko Brešan (film Maršal), drugi Filip Šovagovič. Namesto geometrije sem spoznal geografijo človeškega duha. Bil sem prvič na podelitvi oskarjev (1986) in od takrat odhajam tja vedno. Petdesetletnico sem slavil s svojimi radijskimi kolegi.

Šesto obdobje (50-60). Čas astronomije.

Življenje me je vrglo med zvezde. Hollywood je postal moj tretji dom. V njem sem srečal sijajne ljudi. Tudi nekdanjega sošolca Vincija Horvata iz Odranec, ki zna vse, od igranja violine do sijajne margarite in gradnje prizidka svoje hiše, češka prijateljica Jano in Jiriya - ona zdravnica, on je bil direktor satiričnega

kabareta v Pragi - na primer ali Branka Lustiga, dvakratnega oskarjevca. Začele so se inventure neizpoljenih želja, napačnih udarcev pri oblikovanju neobdelanega kamna samozavesti, modrosti in lepote. Iskanje lastnega miru. Izšla sta moja sedma pesniška zbirka Spodrslija svetlobe in temeljni zapis Aleša Bergerja o prezrtem pesniku. Človek je pesnik toliko, kolikor verjame v ljubezen. Zanimivo: pisal sem scenarije za slovenske, hrvaške in srbske avtorje. Nagrade sem dobival zunaj slovenske kulturne arene.

Sedmo obdobje (60-70). Čas glasbe.

S prijateljem dr. Matjažem Kmeclom sva napisala scenarij o dr. Francetu Prešernu. Tako sem se vrnil h koreninam prave poezije, v okvir trpkega življenja. Toda Bog, ta Veliki graditelj vseh svetov mi je omogočil, da sem imel do danes svojo mamo. Zakoličil sem domišljijско parcelo, da bi zasadil kamen poezije, vendar sem ostal samo pri naslovu: Mama odhaja. Vsak dan je je manj, topi se kot dobrot, odhaja kot dnevi, smrt jo bo ustavila ... V Ameriki so mi odkupili filmski scenarij o holokaustu, Trdnjava iz pepela, snemanje pa preložili na boljše dni. Zdaj sem začel pisati roman o templarjih, ki so se ustavili tudi pri nas na Goričkem. Na hrvaškem je izšla prostozidarska čitanka Amenkamen in sploh ne mislim, da sem prezrt, pozabljen, nepriznan, saj se razdajam toliko, kolikor sam želim. To je čas pomirjevalne, klasične glasbe. Bajramovičeve ciganske pesmi, prelite v jazz, Mozartov rekviem, črna maša med belimi travami, ko znova ugotavljam, od kod prihajam, kdo sem in kam grem. Si ugotovil: ne sprašujem več (bil sem petintrideset let novinar in vem, kako lahko en tepec vpraša več, kot mu lahko sto pametnih odgovori), ker ne iščem odgovorov, marveč rešitve. Pa ti, Dodo? **Imam pripravljenih sedem vprašanj. Pustiva jih za drugo priložnost.**

Joseph Maria R.

(Kvazi)hokejski turnir v Murški Soboti

Hokej na ledu je najhitrejša moštvena igra. Igra se z drsalkami na nogah seveda, zmaga pa moštvo, ki večkrat pošlje plošček skozi vrata. Tako lepo piše v pravilih hokeja na ledu, ki jih sedaj vsi tisti, ki smo se v soboto pomerili na soboškem drsališču pri BTC-ju, dodobra poznamo na lastni koži. Še posebej tisti podatek o najhitrejši igri nam je nekaterim najbolj ostal v spominu. No ja, drugi pa so bili res videti, kot da so pozabili, da se igra hokej na ledu z drsalkami na nogah. Ne pa vsi, to je treba dodati.

Proti Komunalni smo vsi »nadršli«

Studio As se je v zadnjih tekmah okrepil s predstavnicami nežnega spola. Sicer je nekdo pripomnil, da lahko za njih igraš, če si blondin in imaš zagorelo polt, a mi še ni jasno, kaj ta pripomba pomeni. Moram vprašati Milana Graha ali gospoda Žižka.

Ideja za organizacijo tega turnirja, ki ga na tak način v Soboti še ni bilo, je prišla iz naše medijske hiše, glavna organizatorica pa je bila Nataša Praprotnik, ki je sama kaj kmalu občutila značilnosti hokejske igre, saj se je resno poškodovala že na četrtkovem treningu. Kljub temu je hrabro - tudi s pomočjo bergle - do konca izpeljala celotno organizacijo. Tako se je v soboto pomerilo šest ekip: Komunala, Obrtniki, Zavarovalnica Triglav, Hokejski klub Petanjci, Studio As in Podjetje za informiranje. No, žreb se je odigral tako, da sta se že v prvi tekmi pomerili obe medijski hiši: Studio As proti Podjetju za informiranje. Čeprav je bil As sestavljen v glavnem samo iz moških predstavnikov, smo imeli pri Podjetju bolj mešano moštvo: v vratih je bil Robert Perš iz Venere, v polju pa Nataša Brulc - Šiftar, Vida Toš in Bogdan Lemut iz radia Murški Val, Jože Graj in moja malenkost iz Vestnika, okrepljeni pa smo bili še z enim članom hokejskega kluba Ledene strele iz Murske Sobotice (sicer pa so bili naši nasprotniki skoraj vedno okrepljeni s še več profesionalci kot mi). Kar se nas tiče, lahko povem samo tole: na svetu se je odigrala prva tekma v hokeju na ledu leta 1874, v Sloveniji pa leta 1928 in približno toliko let verjetno zaostajamo za njimi. Turnir si je ogledal tudi starosta pomurskega ne samo hokeja na travi, ampak tudi na ledu, profesor Evgen Titan, kaj pa si je mislil o naši igri, ga raje nismo niti vprašali. Robi Perš je imel na sebi toliko opreme, da je lahko stal kot pribit, na led pa so ga tako ali tako pripeljali za roke, saj je bil drugič v življenju na drsalkah. Nataša Brulc - Šiftar se celo tekmo ni mogla načuditi hitrosti ploščka,

njena značilnost pa je bila, da je bila vedno tam, kjer sploh ni bilo potrebno. Vidi Toš sem že po tekmi izrekel kompliment, da je bila »pravi steber obrambe, s poudarkom na steber«, izumila pa je tudi novo potezo, ki bi jo lahko poimenovali rokomet na ledu. Jože Graj je sicer dobro drsal, a slabše lovil plošček, tekmo pa je končal s krvavo modrico na kolenu. Samemu mi ni bilo težko pridrsati v napad, a nekako nisem mogel ugotoviti sistema, kako bi se lahko ustavljal hkrati s ploščkom in drsalkami, preden sem se zaletel v ogrado. Tudi jaz sem končal z modrico (malo manj krvavo) na kolenu, poškodoval pa me je nekdo od naših (še zdaj ga iščem, da bi se mu »zahvalil«). Mojemu nasprotniku, g. Žižku iz Asa, sem že čestital za to, da me je »zalimal« v ogrado, saj je bil to pravi hokej. No ja, kljub vsem tem pomanjkljivostim (sem že omenil, da ne znamo niti dobro drsati?) smo se junaško držali: Robi je čudežno ubranil kopico strelcev, Vida, Nataša

in Jože pa so v obrambi ustavili ničkoliko napadov. As je praktično vso tekmo igral pred našimi vrati, saj so bili njegovi tekmovalci bolj podkovani kot mi. Čisto na koncu smo nekoliko pozabili na obrambo in ravno takrat na hitro prejeli dva zadetka. Sodnik je takoj odpiskal konec tekme, čeprav bi se mi zakleli, da je bil drugi polčas vsaj za polovico krajši od prvega (zato sedaj za vsakim vokalom čakamo tega lopova, da mu »malo razkažemo značilnosti Sobote«). Imeli pa smo moralno zadoščenje, saj mi je veliko gledalcev dejalo, da je bila naša tekma najzanimivejša, saj so se lahko nasmejali ob številnih padcih in zaletavanjih s člani istega moštva. Navsezadnje pa smo na koncu zasedli odlično drugo mesto, eeee, skupaj še s štirimi preostalimi, saj je Nataša priznanja priredila tako, da smo bili vsi razen prvega drugi. Zmagovalec pa je bila Komunala, ki je v odločilni tekmi - čisto pravega hokeja - premagala Obrtnike s 3 : 2.

Zadnji del turnirja se je zgodil v pivnici Kratochwil, kjer smo dobili vsi udeleženci pivsko klobaso s krompirjem in pijačo (ne veste, kako to dobro tekne po takšnem napornem športu!), Praprotnikova Nataša pa je najavila podoben turnir tudi za naslednje leto, in spustila »bombo«: udeležili naj bi se ga tudi hokejisti Olimpije in Jesenic! »Dej ga na gobec« in »Je-se-ni-ce so pra...« ne, ne, ne, raje počakajmo še eno leto in si nabrusimo pesti, eee, mislim reči, drsalke.

Tomo Koles

FOTO Nataša Juhnov

Gol, gol, goooool, goooool... Obrtniki so igrali na svoj znani način: z minimalnim vložkom so iztržili maksimum.

Direktorica Podjetja za informiranje Irma Benko je podelila kristalni pokal Rogaške v trajno last zmagovalni ekipi Komunale (mogoče bodo zaradi dobre volje sedaj znižali račune ... Je nemogoče mogoče?), Boštjan Rous, ki je radijsko povezoval prireditev, pa je tarnal o »odpadanju« - na ledu je stal z drsalkami neprekinjeno kar pet ur!

Robi Perš in Nataša Brulc - Šiftar - kdo ju sploh lahko premaga? Smeh seveda.

Naša prva postojanka je supermarket v Ljutomeru. Petek popoldne je, kupcev je veliko in na veliko tudi kupujejo. Po »bojnem« načrtu mora prva na delo Irma. Za »žrtev« si izbere zakonca, ki iz do vrha naloženega vozička nakupljeno začneta zlagati v prtljažnik. Odločno pristopi, se predstavi kot inšpektorica za DDV in zahteva račun za kupljeno blago. Gospa takoj seže v torbico, gospod podvomi. »Inšpektorica« prepričljivo vpraša, a ni videti dovolj resna, in že sledi opravičilo in pripravljenost za sodelovanje. Gospa izroči račun, gospod razvršča blago in mimogrede opozori na motno tekočino v steklenici z vloženo koruzo. Z rokom uporabe sicer ni nič narobe, videz pa ni najlepši. Prijaznemu uradnemu delu postopka sledi samorazkrinkanje »inšpektorice« in prijeten klepet gostilničarjev Melite in Igorja Hanžekoviča iz Branoslavca, ki ob nakupih redno spravljata račune, tudi zavoljo lastnega poslovanja. Druga tarča je starejša gospa v supermarketu. K njej pristopi »inšpektor« Bojan. Ima lahko delo. Gospa mu suvereno pomoli pod nos metrski račun. Na široko se nasmehne, ko se ji Bojan predstavi in nam zaupa, da je Marija Rožman, upokojenka iz Ljutomera: »Vedno vzamem račun, tako sem navajena od nekdaj. In Vestnik redno berem, še zapišite.«

AKCIJA

Ustavimo se še pri vodji prodajalne Borutu Horvatu: »Z inšpektorji doslej nismo imeli nobenih težav. Večina naših kupcev vzame račun, tudi preveri ga in prav je tako. Naši kupci so zahtevni, kar je dobro. Potem je tudi osebje v trgovini natančnejše in ni razloga, da bi imeli strah pred inšpektorji.«

Iz Ljutomera odhajamo dobre volje. Po posvetu med vožnjo zavijemo proti Banovcem in se ustavimo v piceriji PIK-ASSO. Naročimo pijačo in sproščeno klepetamo, da ne bi naredili vtisa, da smo tu s kakšnim posebnim namenom. Seveda nas zanima samo, ali bo račun ali ga ne bo. »Plaćamo,« povzdigne glas Dodo in že slišimo zvok blagajne. »Račun bo!« si zadovoljno povemo s pogledi, saj prijaznega gospoda, domnevali smo, da je lastnik, nismo želeli spraviti v neprijeten položaj. Plačali smo in razkrinkali svoj namen. Jurij Lenarčič se je odzval s prijaznim klepetom in med drugim povedal: »Ni, da ne bi izdal računa. Res pa je, da ga večina gostov pusti v lokalu. Boljše, kot da ga zunaj odvržejo in smetijo okolico. Sicer pa imam z različni inšpektorji bolj slabe izkušnje. Trgovino sem že zaprl, ker so toliko zapletali. Prav žal mi je, da sem se vrnil iz Nemčije in vse prihranke investiral v lokal.«

Naj vas ne »začopatijo« – vzemite račun!

Po daljšem premoru stopamo Penovci znova, vsak mesec v drugi vlogi, v javnost. V januarju smo se prelevili v davčne oziroma tržne inšpektorje – kupcem po Pomurju smo se predstavljali kot inšpektorji za DDV in zahtevali račune za kupljeno blago v skladu s 35. členom Zakona o DDV. Tvegano početje, nas je opozorila vodja tržne inšpekcije v Murski Soboti, ker se ljudje znajo zelo razburiti, vsaj takšne so njihove izkušnje izpred dveh let. Zbrali smo pogum, se za vsak primer opremili z novinarskimi izkaznicami in bili prijetno presenečeni ...

Pri blagajni je Dejan Jerič: »Devetdeset odstotkov ljudi ne vzame računa. Tu v košu so. Izjema so podjetniki, ki jih potrebujejo za svoje obračunavanje stroškov.«

Bencinski servis v Beltincih. Dimnikar »tanka« svojega službenega konjička. On prinaša srečo, njega bomo inšpicirali, se dogovorimo, medtem ko je žrtev pri blagajni. Irma ga počaka pri mopedu in zahteva račun. »Nimam računa. Nisem ga vzel, sem pa plačal. Me bo to zdaj stalo 5 tisoč tolarjev?« z žalostnim pogledom vpraša in brž doda, da pa se mu, če bi bila poleg žena, kaj takega ne bi zgodilo, kajti ona vedno vzame račun. Hitro ga potolažimo, da kazni ne bo, saj smo samo Penova trojka. Spet se konča s prijetnim klepetom z Janezom Slugo iz Kroga, ki prinaša srečo v Beltince.

V Murski Soboti izberemo lekarno v centru Šavel. Bojan in Dodo sta inšpektorja, žrtev pa simpatično mlado dekle. Pobrška po vrečki in brez besed pokaže račun. Medtem poteka zanimiv dialog v notranjosti lekarne, ki mu prisluškuje Irma. Nakupovalka, ki je medtem vstopila, takoj izpraša farmacevtko, ali je prejšnji stranki dala račun: »Ste vidli, ka so jo ovi že začopatili!« Farmaceutka pomirjeno pojasni, da stranka zagotovo ima račun. Vsaki ga da.

»Inšpektorja« pa sta že v prijaznem klepetu z Romano Šinček iz Košarovec: »Mene pa nihče ne bo dobil brez računa. Oče me je podučil, da ga vedno moram vzeti. Prvič pa sem zdaj doživela, da me je nekdo prosil zanj.«

In še ena dobronamerna informacija za vse, ki boste kot olajšavo za dohodnino letos prijavljali lekarniške račune. Imeti morajo poseben pečat na hrbtni strani, ki vam ga bodo pri vsaki lekarniški blagajni prijazno »udarili«, če boste zato seveda zaprosili.

DARJA KOREN, vodja enote Tržnega inšpektorata RS v Murski Soboti: »Leta 1998 je bilo veliko primerov, ko prodajalci niso izdajali računov. Lansko leto smo dobili eno samo prijavo, da kupec ni dobil računa. Nekaj več nereda je na področju storitvenih dejavnosti, predvsem pri manjših popravilih, medtem ko pri večjih ljudje že zahtevajo račun, ker lahko uveljavljajo dohodninsko olajšavo.«

Kazen za kupca, ki nima računa, je 5.000 tolarjev, za pravno osebo 200.000 tolarjev in za njeno odgovorno osebo 100.000 tolarjev. Po Zakonu o prekrških je pri plačilu v roku 8 dni 50-odstotni popust. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da so ljudje dobro informirani. Velika večina jih vzame račun, celo zahtevajo ga. Iz osebnih izkušenj tudi lahko povem, da se pri blagajnah prav potrudijo, da bi ljudje vzeli račun. Nastal je red.«

Člen
35. člen
Zakona, ki jih mora vsebovati račun, izdan drugič
osebno

(2) V računu, ki ga davčni zavezanec izda drugim osebam, ni potrebno izkazovati podatkov iz 3., 4. in 6. čleke prvega odstavka prejšnjega člena, izkazati pa mora prodajno vrednost blaga oziroma storitve x vključenim DDV ter znesek vračunanega DDV. Če opremljen promet blaga in storitev po različnih davčnih stopnjah, mora prodajna vrednost x vključenim DDV izkazati ločeno po davčnih stopnjah in izkazati ločeno tudi vrednost DDV.

(3) Davčni zavezanec mora kupcu blaga oziroma storitve izkazati izročilni račun, ne glede na to, ali: 1) to kupcu oziroma naročniku posebej zavezuje ali ne. Kupec blaga oziroma storitve mora računadržati neposredno po odhodu iz prodajalne oziroma drugega poslovnega prostora in ga na zahtevo predložitelj pooblaščenim osebam davčnega oziroma tržnega organa.

Marija Rožman je »inšpektorjem« z nasmehom raztegnila svoj skoraj pol metra dolg račun. Da tudi vas kdaj ne bi spravili v slabo voljo, ob nakupu vedno spravite račun. Tale 35. člen zakona o DDV ima lahko kar zoprne posledice. Penova trojka je imela dober namen, da vas nanje opozori, in hvaležni smo vsem našim »žrtvam« za potrpljenje pa tudi zadovoljni, da znajo biti ljudje tudi v takšnih okoliščinah prijazni.

Primorec
v
Prekmurju

Za njegov prihod niso bili krivi Rimljani

Bogdan in Melita sta se spoznala v Ljubljani

Otem, da se skozi Ajdovščino pride v Prekmurje, so bili obveščeni že stari Rimljani, zato so zgradili sredi vipavske doline leta 451 naselbino, ki jim je bila kot obcestna postaja ob poti iz Italije v Panonsko nižino. Koliko Rimljanov in koliko Ajdovcev je šlo po tej poti, nam ni znano. Verodostojen pa je podatek, da je več stoletij pozneje iz Ajdovščine v Prekmurje, pa ne po zaslugi Rimljanov, temveč po zaslugi Prekmurke, prišel Bogdan Lemut. Njegov uradni prihod datira v leto 1992, čeprav sta se z ženo Melito spoznala že veliko prej, ko sta študirala v Ljubljani in se je ona pisala še Varga.

To ni »toti« konec

Bogdanovi prvi spomini o Prekmurju segajo v dalj- na leta, ko je bil na radiu Slovenija kot dopisnik iz Prekmurja zaposlen še Marjan Dora. Med enim od poročanj ga je ljubljanska napovedovalka ogovorila, naj poroča o tem, kako je na »totem« koncu, nakar jo je zdajšnji urednik Murskega vala agresivno poučil, da Prekmurje sploh ni na Štajerskem, za katerega v resnici pravijo, da je »toti« konec.

Takrat si še ni mislil, da se bo njegov naslednji stik z deželo ob Muri zgodil v Ljubljani, kjer je študiral. Njegov sestanovalec v študentskem domu sredi Rožne doline je bil namreč Prekmurec. Od njega se je Bogdan naučil prekmurških besed.

In katera je bila prva? Zapomnil si jo je tistega dne, ko je sestanovalec Janko prišel s predavanjem, Bogdan pa si je za štedilnikom pripravil večerjo. Ker so bila to tistikrat

ocvrta jajca na oko, ga je Janko vprašal: »Ka si cvreš? Poloužke?« Bogdan seveda ni vedel, kaj so »poloužki«, ki jim v lepi slovenščini pravimo klopotci, zato je seveda takoj povprašal po pomenu besede in si jo zapomnil vse do današnjih dni, ko že govori tako tekočo prekmurščino, da mu nihče več ne verjame, da je Primorec. Melita ga je pozneje naučila še razlikovanja med »rasojami« (vilami) in »rašuškami« (vilicami), toda večino prekmurških besed se je naučil sam, in v začetku ga je v Prekmurju celo nekoliko motilo, da so se trudili ljudje z njim na vsak način govoriti v »knjižni« slovenščini.

Sicer pa svoje znanje jezikov Bogdan s pridom uporablja tudi pri vodenju programa in napovedovanju na radiu Murski val.

Bonsaj

Napovedovanje pa ni njegovo edino delo, veliko časa namenja tudi vrtnarstvu, ki bi ga lahko poime-

novali že prava umetnost. Bogdan se namreč ukvarja z vzgojo bonsajev. Doma jih ima več kot sto, vsi pa zahtevajo enako pozornost. Večkrat mu prisloki na pomoč tudi Melita, ki je direktorica soboške Vrtnarije, čeprav ima spomladi, poleti in jeseni, ko je pri njih tako imenovan sezona, veliko dela z rastlinami tudi v službi in takrat vstaja in hodi v službo zelo zgodaj ter se pozno vrača.

Pršuti in šunka

Ljudje pravijo, da kar je za Primorce pršut, je za Prekmurce šunka. Lemutovi so združili vse dobre stvari Primorske in Prekmurja. V hlevu za hišo so doma njihovi prašiči, za katere skrbi cela družina, najbolj pa dedek in babica. »Čeprav so naše svinje bolj moderne, saj nimajo točno določenega časa, ob katerem bi dobile hrano, pri vsem tem nikoli niso lačne,« sta povedala Bogdan in Melita. Po kolinah se svinjska stegna najprej »pacajo« v Prekmurju, ko pa so primerna za sušenje, jih dobijo v obdelavo v Ajdovščini, od koder po koncu postopka pošljejo v Prekmurje pršut. »Prekmurški zrak ni dober za pripravo pršuta, ker se prehitro posuši in je zato preslan,« je strokovno razložil Bogdan. Stegna, ki so namenjena za to, da bo iz njih prekmurška šunka, pa se dimijo v domačih Kupšincih pri Murski Soboti.

Bogdan se v prostem času poleg napovedovanja na radiu ukvarja tudi z vzgojo bonsajev. Ima jih več kot sto.

Lemutovi na praznovanju novega leta od leve proti desni: Maša, Melita, Miha in Bogdan.

Vrt za hišo

Lemutovi imajo radi naravo. Večino pomladi in poletja preživijo v okrasnem vrtu za hišo, kjer so si uredili tudi majhen hriček, ki Bogdana spominja na domače okolje, v nastali skalnjak pa posadili primorske rastline, čeprav Melita pravi, da ni velik privrženec tega, da ljudje nosijo z izletov in potovanj domov rastline in jih posadijo v okolje, kamor ne sodijo, ter pri tem dodaja: »Rastline morajo opazovati v njihovem prvotnem okolju, v tem je tudi čar vsega.« Za hišo so tudi potoček pa tobogan, hišica in različna igrala, za katere sta Bogdan in Melita naredila načrte sama, namenjeni pa so njunima Mihcu in Maši. Maša je stara deset let, Miha pa je pred nedavnim praznoval sedmi rojstni dan. »Zanimivo je,« sta povedala naša sogovornika, »da otroci tekoče govorijo tako prekmurščino kot ajdovsko narečje, čeprav jih nisva posebej učila obeh dialektov, toda takoj ko pridejo iz ene pokrajine v drugo, avtomatsko' preklopita.«

Hrib, ki je gora

Če je poletje pri Lemutovih namenjeno vrtu, potem je zima namenjena smučanju. Smučanje ni edino povezano z gorami. Ko je Bogdan Meliti prvič povedal, da gresta v hribe, je bila prepričana, da bodo korakali po takšnih pobočjih, kot so pri nas na Goričkem. Šele ko so

prišli ob vznožje hriba, je Melita ugotovila, da je hrib pravzaprav gora, sprehod pa še najbolj podoben plezanju. »Vendar bilo je prijetno in še zdaj grem rada na kakšen pohod po 'višjih' predelih naše države,« se nasmehne Melita. Morebiti prav zaradi ljubezni do narave tudi vsako leto preživijo nekaj dni na Tolminskem, kjer ima Bogdanova mama staro planšarijo, kjer sosedje še vedno pasejo krave. »Tam sicer ni elektrike, je pa vsaj tekoča voda in predvsem mir,« nam je pojasnila Melita, Bogdan pa se je spomnil, kako je včasih on sam tam moral pasti živino in kako so delali domači sir.

strična, ki je po Ave Mariji najprej na violino zagrnila eno primorsko, nato pa še eno prekmurško pesem. Civilna poroka je bila nato še na ljubljanskem gradu.

Zaradi poroke je moral Bogdan tudi prestaviti pogovor, ki ga je imel pred zaposlitvijo v soboški Muri, kjer je odgovoren za računalništvo. »Nikoli ne bom pozabila, kako je nekaj dni po poroki šel na pogovor. Odšel je ob devetih, prišel pa popoldne ob štirih. Jaz pa sem bila vsa v skrbeh, ker sem mislila, da se je v Murski Soboti izgubil. Takrat se ni bilo mobilnih, da bi me poklical in mi povedal, da čaka na rezultate testov,« se spominja Melita.

Izgubljen v Murski Soboti

In kaj je najboljša v Prekmurju? »Tikvin oli' - bučno olje,« je kot iz topa izstrelil Bogdan, takoj potem pa dodal, da v Prekmurju živijo najboljši ljudje ter da se s tastom in taščo, s katerimi živi družina skupaj v Kupšincih, zelo dobro razume, kar je včasih problem pri takšnem skupnem življenju. Sicer pa pravi, da so njuni sorodniki zelo iznajdljivi. Na njuno poroko, ki je bila v slovenski prestolnici, so se iz Prekmurja pripeljali kar z velikim avtobusom. »V cerkvi v ljubljanskih Dravljah sva se poročila zato, ker je bila Ljubljani na pol poti med Ajdovščino in Mursko Soboto,« sta povedala zakonca. Pri poroki je sodelovala tudi Bogdanova se-

Prekmurci in Primorci

Danes se Bogdan v Prekmurju ne more več izgubiti. Včasih pozna kakšen kraj bolj kot nekateri domačini. Prijatelji in sorodniki z drugega konca Slovenije pravijo, da sta Bogdan in Melita odlična vodnika, ko je koga treba popeljati po severovzhodu Slovenije. Toda spomladi bo časa za izlete bolj malo. Začelo se bo delo v že omenjenem vrtu za hišo, tudi bonsaji bodo pognali nove vršičke in še in še bil lahko naštevali. »Ljudje morajo živeti v sožitju z naravo in z drugimi ljudmi,« menita Lemutova, ki sta poleg tega živ dokaz, da se v Sloveniji najbolj razumejo prav Prekmurci in Primorci.

Ko je Bogdan Meliti prvič povedal, da gresta v hribe, je bila prepričana, da bodo korakali po takšnih pobočjih, kot so pri nas na Goričkem.

Če je poletje namenjeno vrtu, potem je zima za smučanje.

V Čakovi smo odkrili edinstvene pustne vasovalce

Mladeniška

pustna konjenica

Tako so fantje iz Čakove in Grabonoša nekoč na pustni torek obiskovali vsa za ženitev godna dekleta v Čakovi in sosednjih vaseh. Posnetek je verjetno iz okoli leta 1930.

V sosesčini Sv. Jurija ob Ščavnici je razložno naselje Čakova. Na robu Ščavniške doline si je našlo prostor pod soncem kakih 17 domačij. Včasih jih je bilo le 14 z okoli 60 prebivalci. Duš je še danes toliko. In tukajšnji kmečki sinovi so bili vedno nekaj posebnega. Dokler so imeli pri vsaki hiši konje, so fantje negovali edinstven vasovalski pustni običaj.

Značilnost območja med Ptujem in Monoštom je prehodnost v geografskem in etičnem pogledu. Na tem stičišču in bivališču več narodov so se skozi stoletja prepletali in ohranjali tudi običaji. Gojili so kmečko tradicijo, povezano z letnimi časi in verovanji, šegami in navadami, izvirajočimi iz pradavnine.

In marsikateri mladec iz Prlekije, iz Štajerske oziroma Slovenskih goric si je v nekdanjih časih zapel tisto staro z *lotmerskega* konca:

»Mene pa tere zimica, zimica, ker še ne poznam ljubice«

A ni le pel in hrepenel na domačem zapečku, sedel je na konja in odjezdil vasovat k ljubici v sosednjo vas. Na pustni torek pa so se zbrali kar vsi fantje iz Čakove. Pridružili so se jim tudi mladci iz Grabonoša in še od kje. Zajahali so najlepše domače vrance in družno odjezdili k za ženitev godnim dekletom.

Sprva so se šli orače

O nekdanjih pustnih običajih sèm se pogovarjal nedavnega zimskega dne v Čakovi v hiši s št. 4. Zanimivo je bilo besedovati z zgovornima 81-letno Pepiko in 85-letnim Johanom. Zakonca Belec sta poiskala fotografije minulih desetletij in mi živahno odgrinjala tančico skorajšnje pozabe. Johan posebej

Johanu Belcu iz Čakove je danes 85, ženi Pepiki 81 let. Srečno sta poročeno 53 let in hranita dragocene spomine na nekdanje običaje. Foto: F. Š.

rad poudari, da je bil rojen še v času avstro-ogrske monarhije. Na trdni domačiji v Čakovi je preživel lepo otroštvo. Za pusta je naredil oče otrokom manjši leseni plug. Nanj so zataknil smrekico, okrašeno s pisanimi papirnatimi trakovi. Otroci so se nekoliko našemili in dva sta se šla *kuja*. Vlekla sta plug. Zadaj je eden *pluža*, eden pa je nosil koš. Včasih je bil oblečen v žensko, drugič v moškega. Šel je k vsaki hiši, ki so jo namerali orači obiskati, vprašati, »če lahko pri njih orjejo za

debelo repo«.

Povsod so jim dovolili in potem so simbolično zaorali gor in dol pred hišo. In eden je bil sejalec. Trosil je pleve in govoril: »Želim vam debelo repo!«

Za plačilo so dobivali orači klobase. Pri plugu se jim je namreč nekaj odtrgalo in bodo s klobaso *coj zvezali*. Dobivali so še jajca, krofe, denar ... Zbrane dobrote so na koncu obhoda pojedli.

Konjeniki obiskali vsa dekleta

Posebej rad se spominja Johan Belec svojih mladeniških let. Njegova domačija je premogla veliko obdelovalne zemlje, gozdov in dva vinograda. Vedno so imeli po tri vprežne konje in od tri do šest žrebet. In ko je bilo Johanu 16 let, so ga sprejeli starejši fantje v svojo družino.

Na pustni torek zjutraj so vsi kmečki sinovi iz Čakove in okolice ocedili najlepšega konja iz domačega hleva. Na grivo in rep so mu pripeli pisane, raznobarvne papirnate trakove in se še sami praznje oblekli.

Konjeniki so se zbrali na dogovorjenem mestu in naredili načrt obhoda. Po stari tradiciji so se odpravili k vsem hišam po Čakovi in v sosednjih vaseh, kjer so živela za možitev godna dekleta.

Razigrana konjenica je štela do deset ali več mladeničev. Mladost, vino, vroči pogledi deklet so razvneli stasite konjenike in prešerno, zateglo vriskanje je odmevalo po Ščavniški dolini. In konjenica se je podala v dir. Konji so hrzali, topotali ...

In dekleta so komaj čakala fantovski obisk. Bala so se, da fantov ne bo, ker so se jim med letom zamerila. Tudi to se je dogajalo. A ko so konji pritopotali pred hišo in so fantje zavriskali v en glas, je vrglo pokonci staro in mlado. Okna so bila polna radovednežev. Po cesti so se drenjali otročaji. Potem so se odprla glavna vrata domačije, kamor so bili vasovalci namenjeni. Dekleta so postregla mladcem z vinom in pustnimi krofi. In zaljubljeni, vroči pogledi so skrivoma švigali sem ter tja. Med dekleti je tlelo upanje, da bo moj »tisti, ki ima največje posestvo, je lep in močan, najlepše jaha iskrega vranca ...«

Prijezdili so na Pepikino domačijo

Konjeniki so se odpravili tudi h Koroščevim v Dragotince. Tam je živelo kar deset sester. Med njimi je bila tudi Pepika, Johanova žena. Z navihanim nasmehom se spominja tistih časov.

In ko so na neki pustni torek prihajali fantje iz Čakove pred Koroščevo domačijo v Dragotince, je bila Pepikina sestra Trezika nejevoljna. Krofi se ji niso posrečili; bili so brez *kranclof*. A se je hitro znašla. Krofe je naložila na večji krožnik in ga spredaj okrasila z belim, povoskanim vencem, ki ji je bil spomin na birmo. Fantje so se smejali njeni domiselnosti in postaven Johan Belec se je vseeno *zatreskal* v Pepiko. Pred tremi leti sta celo praznovala 50-letnico srečnega zakonskega življenja ...

In tako so jezdili fantje na pustni torek vasovat, dokler so imeli na kmetijah še konje ...

Življenje piše zgodbe

Šest desetletij zvesta zaobljubi

Sedemindvajsetega decembra lani je Antonija Antolin iz Bučečovec dopolnila triinosemdeset let. Jubilej, čeravno ne okrogel, je bil povod, da se je spet malo zazrla v preteklost in znova je ugotavljala, da se je pravilno odločila, ker se po fantovi smrti ni vezala na nobenega drugega oziroma da ni prekinila zaobljube, dane pred šestdesetimi leti.

Življenje Antonije, ki jo kličejo Tunika ...

... zato bomo to ime uporabljali tudi v nadaljevanju tega zapisa, ni bilo lahko, a je vztrajala.

»Rodila sem se v Bučečovcih v družini, kjer je bilo dvanajst otrok, žal pa vsem ni bilo dano dolgo življenje, saj poleg mene živi le še sestra Katarina. Nekaj bratov je umrlo, ko so bili še zelo mladi, eden se je utopil v Muri, ko je po brvi nesel vrečo in mu je spodrsnilo, enega pa so v Hrastju - Moti 1945. leta ustrelili kozaki ... Že zelo zgodaj pa je umrla tudi naša mati Agata. Sama sem bila tedaj stara deset let. Pozneje se je oče Martin, ki je delal v mlinu, znova poročil in za ženo je vzel vdovo Marijo, ki je imela iz prejšnjega zakona šest otrok. Od njih zdaj živi le še dva.«

Zakonca Alojzija in Franc Žitek iz Bučečovec nista imela otrok, kmetija pa je bila velika, saj je imela devet

Človek se mora kdaj pa kdaj tudi poveseliti, vsekakor pa ob visokih obletnicah. To je posnetek s Tunikine osemdesetletnice. Od desne proti levi so: Božica, Tunika, nato njena sestra Katarina, ob njej na skrajni levi pa je Tunikina soseda Elica Stranjsak.

hektarjev zemlje. Kmalu potem, ko je Tunika ostala brez matere, oče pa si je vzel drugo, so se otroci razkropili, saj vseh nista mogla vzdrževati. Tunika je odšla k botri Alojziji in botru Francu, ki sta jo vzela za svojo, dasiravno je nista posvojila. Iz otroka v lepo mladenko je torej rasla in se razvijala pri njih. Imela sta jo rada, ona pa tudi njih, saj sta ji nadomeščala starše. Žitkova sta bila sploh dobri duši, saj sta vzela k sebi tudi Frančevega nečaka Franca Štrakla, ki ga je mati pustila in odšla v Ameriko. Fant pa ni imel sreče v življenju, saj je v mladih letih, potem ko se je učil za mlinarja, zbolel za meningitisom, bil dva meseca nezavesten, potem pa se prebudil, a je bil odtlej gluhi in bolehen. Ni se mogel izučiti za noben poklic in je, kolikor je pač mogel, delal na Žitkovem gruntu.

Dve leti je bila stara Božica Cakan ...

... rojena v Čakovcu, ko sta jo vzela Žitkova iz Bučečovec v varstvo na svojo kmetijo. Tudi ona je bila nesrečen otrok, kajti mati jo je zapustila in odšla v Grčijo. Obiskala jo je šele po sedemindvajsetih letih, ko si je hčerka že ustvarila dom in družino. Hišo so ji pomagali graditi tudi Žitkovi, ki so v ta namen prodali nekaj zemlje in dali denar za nakup parcele v Radencih.

»Bili smo trije reveži, ki smo našli pri Žitkovih topli dom. Jaz sem ju klicala botra in boter, Božica pa jima je rekla kar atek im mama. Zdaj sta že oba pokojna. Alojzija je

18. 1. 2002 ob 13.38
igrišče za golf
v Lipici

Bojan Vratarič HOLE IN ONE

(z enim udarcem v luknjo)

Podvig, v golfski literaturi poimenovan HOLE IN ONE, v praksi Z ENIM UDARCEM V LUKNJO, uspele redkim golfistom. Zanj je namreč, poleg dobre igre, potrebna tudi zvrhana merica sreče.

Bojan Vratarič je imel tega dne oboje - dobro igro in srečo. Kljub burji in neprijaznemu vremenu, ki pa navdušene golfiste sploh ne moti, je na igrišču v Lipici z udarjaljšča pri tretji luknji (PAR 3) pognal žogico 135 metrov daleč - naravnost v luknjo. Da to ni kar tako, nekaj tehničnih podatkov: golfska žogica, premera 3 cm, zadene luknjo, široko 11 cm. Z razdalje 135 metrov!

»Tega dne, ki ga v življenju ne bom nikoli pozabil, sem igral golf s prijatelji. Ljubo Kološa, Bojan Gaberc in Mirsad Granof so pohvalili moj udarec pri tretji luknji, saj se je žogica znašla na »greenu«. Kje točno, nismo videli, saj je bila razdalja prevelika. Ko smo se približali, je ni bilo nikjer, oziroma je bila nekje skrita. Si lahko mislite, kje? V luknji! V prvem trenutku nisem dojel, kaj se je zgodilo, bolj kot sam, so se uspeha veselili prijatelji. Veselili brez zavisti. Zato, ker je med pravimi golfisti ni, ker vedo, da se to posreči res redkim, pa seveda tudi zato, ker je tak podvig vedno kronan tudi s primerno zabavo. Naša je trajala kar precej časa, saj je pot od Lipice do Sobote kar dolga, prijetne postojanke pa so gosto posejane. Udarec sem analiziral šele naslednji dan in ugotovil, da je bil osemnajsti januar res moj dan. Vse se mi je nekako »poklopilo« - dobra igra, pravilna izbira palice pri zmagovitem udarcu (št. 6 zaradi burje, drugače 8) in sreča.«

Tako pravi Bojan Vratarič, ki javne razglasitve svojega rezultata v Penu pravzaprav ni bil pretirano vesel. Golf igra za sebe, za sprostitev in druženje s prijatelji, ne za rezultat. Iz tega razloga se tudi turnirjev ne udeležuje. Igra ga vsak dan, ob nemogočem vremenu enostavno v glavi. Golf mu pomeni način življenja.

svetel 24 ur.«

Znani igralec golfa je nekje izjavil, da je golf največja zabava, ne da bi slekli hlače. Tisti, ki se z golfom ne ukvarjajo, bi mu težko pritrdili, za druge, ki jih je ta igra že okužila, pa mislim, da bi se z njim strinjali.

Kakorkoli že, v svetu velja, da izvirajo korenine golfa iz Škotske. Pa je res tako? Dolgo, dolgo nazaj se je na Markastem (v okolici Beltincev) igrala igra »pocketeš«.

Koliko Slovencev, igralcev golfa, je doseglo »hole in one«, nam ni znano. Mi imamo dva: Mihaela Šimonko (1999) in Bojana Vratariča (2002).

Pastirska igra za krajanje časa med pašo, pri kateri so pastirji uporabljali podobne pripomočke kot pri golfu - palice različnih dolžin, pri obeh igra luknja pomembno vlogo. Edina razlika - pri golfu udarjaš žogico, pri »pocketešu loučec« (majhno palico).

»Je to mogoče?« smo vprašali Bojana.

»Gotovo. Zgodilo pa se je tako: pred davnimi časi je prišel Škot v Prekmurje, videl pastirje in njihovo igro, se sam preizkusil in navdušil ter to prenesel na Škotsko.«

Šalo na stran. Dejstvo je, da je v deželi ob Muri vedno več igralcev golfa, ki se dokazujejo doma in v mednarodnem merilu.

Le za las ali samo za eno piko se je lani Bojanu in Ljubu Kološi izmuznila zmaga na slovenskem turnirju AUDI in s tem tudi nastop na svetovnem finalu v Mehiki.

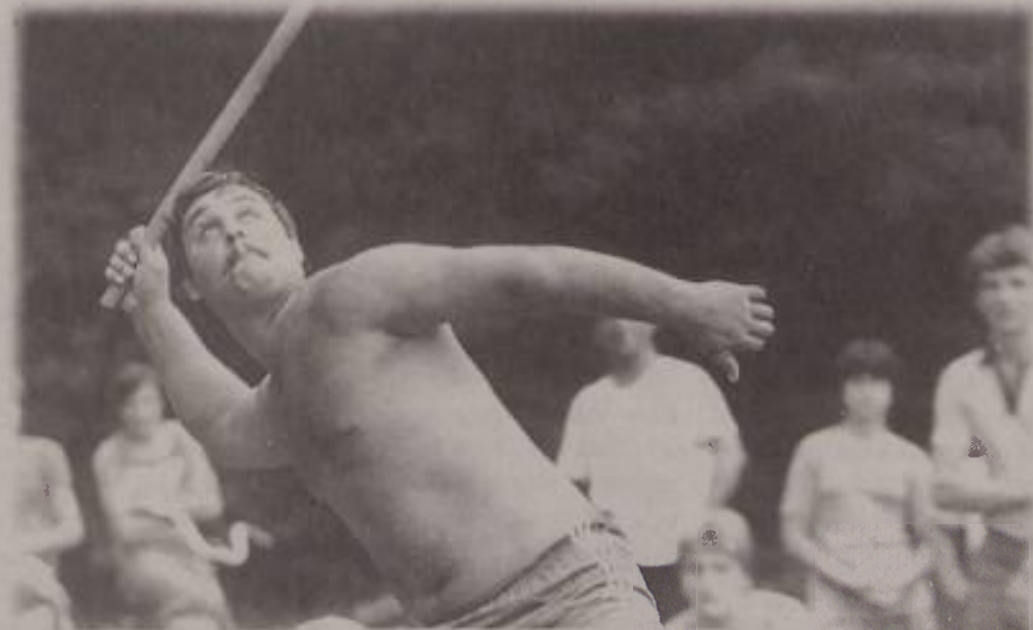
»Pa kaj,« pravi Bojan, »golf je zame samo igra, sprostitev in druženje - s samim seboj in prijatelji.«

In to je največ, mar ne!

V normalnem življenju je Bojan vodja kampa v Zdravilišču Moravske Toplice, v golfskem pa med najbolj pogostimi obiskovalci igrišča v neposredni bližini. Tako kot igrišče, je rasel tudi sam. Prve tri luknje so njegov začetek, pet HCP 27, dvanajst »hole in one«. Le kaj se bo zgodilo letos, ko bo igrišče ob Termah 3000 večje še za dodatnih 6 lukenj?

»Nič posebnega,« pravi Bojan Vratarič, »gotovo pa to, da bom na igrišču še več in dlje časa. Škoda, da ni dan

»POCKETEŠ« - ali opazite podobnost?

Antonija oziroma Tunika Antolin iz Bučočevca se je nameravala poročiti s Stankom, ki pa je na žalost obležal mrtev na ruski fronti. Potem se je zaobljubila, da ostane vse življenje samska.

umrla 1953. leta, Franc pa leta 1976. Še pred smrtjo sta odločila, da bom podedovala posestvo. Tako sem dobila polovico po botrini smrti, drugo polovico pa po smrti botra. Določila sta tudi, da moram preživljati bolnega Franca. Pred štirimi leti ga je zadela še kap, tako da je hudo bolan in je že nekaj časa v domu v Lukavcih. Običnem ga vsak teden in mu prinesem kaj za jesti in piti, vsake tri tedne pa preživim pet dni doma na zdaj mojem gruntu v Bučočevcih.«

Trije reveži, kot je sebe, Božico in Franca poimenovala Tunika, so se močno navezali drug na drugega in so si kot bratje in sestre, sploh pa Tunika in Božica, ki je dvajset let mlajša. Bili in ostali sta si kot mati in hči. Tunika je srečna, ker se je Božica dobro poročila z izbrancem Draganom.

Tunika je ostala zvesta svoji prvi ljubezni - Potem ko je fant padel na fronti, se je zaobljubila, da se ne bo poročila

Tunika pa ni imela te sreče

Kot dekle je spoznala fanta po imenu Stanko in šest let sta prijateljela. Botra Alojzija in boter Franc sta shajanje odobraval, saj sta želela, da se mlada poročita in si ustvarita družino pri nji. Tuniki so se orosile oči, ko je to pripovedovala, še posebej, ko je prinesla Stankovo vojaško fotografijo, na kateri piše: »Gomila posvečena ni, / kropil ni mašnik je, / s trnjem ograjena ni, / oh, sam pašnik je. // Na tuji zemlji zdaj leži, / neznan, nemilovan, / ne križ ne kamen ne stoji, / kjer ran je zakopan. - Spomin od Stanka, ki je padel 24. julija 1943 na ruski fronti.«

»Februarja 1943. leta je moral v nemško vojsko, že 24. julija pa je padel na fronti. Izgubila sem ga zavedno, vrnil pa so mi pisma, ki sem mu jih pisala. Ni mi bilo treba veliko premišljevat, preden sem se v svojem srcu zaobljubila, da bom, če mi že ni bilo dano skupno življenje s prvim fantom, ostala do smrti samska. Letos bo minilo šestdeset let, odkar sem tako sklenila, in moram povedati, da me nikoli ni mikalo, da bi svojo zaobljubo prelomila. Bili so sicer snubci, a jaz sem ostala trdna v svoji odločitvi. Povsem sta me razumela tudi moja botra in boter. V spomin nanj hranim njegova pisma in risbo groba. Slutil je pač, da se ne bo vrnil.«

Antonija Antolin iz Bučočevca nikoli ni obžalovala svojega samskega življenja. Tudi zato ne, ker se je marsikateri drugi, ki se je poročila, slabše godilo. Ko pa je človek star, je ponavadi osamljen, pa naj je bil poročen ali ne. Dobro je, da se Tunika za svoja leta še dobro drži. Nekaj zemlje, ki jo je podedovala, je pred leti oddala in od takrat prejema preživnino. Nekako še gre. Dobro je, ker ima svojo Božico. Dobro je, ker lahko izpolnjuje obveznosti do onemolega Franca. Dobro je, ker ima dobre sosede, ki jo med drugim vozijo na obiske v Lukavce in po drugih opravkih. Predvsem pa je doma. Odkar nima več živine, se posveča le gospodinjstvu. In branju! Veliko knjig je prebrala. Tudi romanov. Tudi njeno življenje bi lahko bil roman, vendar piscu ne bi bila potrebna domišljija, ko pa je toliko resničnih dogodkov, doživljajev ...

Štefan
Sobočan

Besede mode

Način življenja dostikrat vpliva na videz, ki se zrcali skozi kulturo oblačenja. Kakor koli že, ponudba in povpraševanje sta vedno hodila z roko v roki. Tako opažamo, da trgovine ponujajo nekaj za vsakega od nas.

Prestično

ali modno

Letos je velika ponudba oblačil iz denima (največkrat bombažna tkanina v vezavi keper), kar lahko vidimo na ulicah. Tudi na razprodajah ga še niso razprodali. Da je letos denim v kombinaciji s krznom (pravim ali umetnim), smo se lahko prepričali že avgusta lani na naslovnica modnih časopisov. Nas zanima, kako naprej. Krzno je že nekaj časa zelo pri srcu velikim modnim kreatorjem, modno pa je prvič postalo že v 19. stoletju. Vrhunec priljubljenosti je doseglo v devetdesetih letih 19. stoletja in v začetku 20. stoletja. Tjulenje krzno je bilo eno od prvih. Iz njega so šivali različna ogrinjala in plašče. Med živali iz družine zveri, kot so kuna, spadajo kuna zlatica, kuna belica, dihur, hermelin, norka, mink ...Vsa krzna so zelo cenjena, a modna le nekatera.

Kako je danes s krznom? Veliko ljudi je proti, veliko za. Oboji imajo svoj prav, tržišče pa je poskrbelo za oboje. Ponudba pravega in umetnega krzna je velika. Pravo krzno je kombinirano s kašmirjem, alpaco in drugimi dragocenimi volnenimi tkaninami za plašče. Je v različnih barvah, posebej umetno. Slednje je v kombinacijah z denimom ali umetnim usnjem in navdušuje predvsem mlade in, kot pravijo, »mlade po srcu«. Zraven se nosijo žametne hlače in veliko zlatega nakita.

Velika ponudba naj nas ne mami. Iskanje bistvenega nam lahko prinaša zadovoljstvo, našemu telesu pa prijetno počutje.

Tatjana Kalamar

Pomurske lekarne razkrivajo zdravilne skrivnosti

Spanje je fiziološki proces. Dolžina potrebne spanja se s starostjo spreminja, obstajajo pa tudi individualne razlike med ljudmi. Nekaterim zadoščajo 4 ure spanja, drugi pa so tudi po 8 urah še vedno zaspani. Večini ljudi zadoštuje 7 do 8 ur spanja dnevno.

Težave nastopijo, če postane spanje prekratko, prekinjeno s številnimi prebujanji ali pa se pojavijo težave z uspanjem. Nespečnost ni bolezen, ampak znak težav ali bolezenskih stanj. Je najpogostejša spalna motnja, njena pogostost pa s starostjo narašča. Posledica slabega ali prekratkega spanca so težave podnevi. Kažejo se kot utrujenost, motnje v koncentraciji in spominu, razdraženost in dnevna zaspanost.

Vrste nespečnosti

Delimo jih glede na čas trajanja.

Prehodna nespečnost traja od ene noči do ene

ga tedna. Vzrok zanjo so spremenjene okoliščine v času spanja. To so lahko sprememba okolja, hrup, menjava časovnega pasu ali strah pred izpitom.

Kratkotrajna nespečnost traja do treh tednov. Povzročajo jo različne spremembe v življenju, npr. zamenjava službe, bolezen ali smrt v družini.

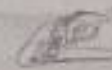
Kronična nespečnost traja dlje kot tri tedne. Vzrok so lahko različne bolezni (artritis, kronična bolečina, motnje v delovanju ščitnice, depresija, anksioznost, hormonske motnje), lahko pa je tudi posledica slabih spalnih navad ali čezmernega uživanja kofeina.

Kaj lahko storite sami?

Za dober spanec lahko veliko storite sami, če se držite nekaj osnovnih pravil:

- Spat hodite vedno ob istem času.
- Vedno vstanite ob istem času.
- Ne spite čez dan.
- Telesna aktivnost je za dober spanec potrebna, vendar ne tik pred spanjem.
- Postelja naj bo namenjena samo spanju, ne pa branju ali gledanju televizije.
- Med spanjem naj bo prostor temen in ne prevroč.
- Izogibajte se kofeina, alkohola in tobaka.
- Pred spanjem ne jejte težkih obrokov.

Pri težavah z nespečnostjo je prva izbira zdravljenje z nefarmakološkimi sredstvi. Primerni sta vedenjska terapija in pručitev različnih sprostitvenih tehnik ter izogibanje stimulansom. Če je vzrok za nespečnost stres, so nam lahko v pomoč tudi zdravilna zelišča. Za pomiritev pred spanjem lahko uporabite čajne mešanice ali zeliščne pripravke, ki vsebujejo hmelj in baldrijan. Če s spremembami spalnih navad ne dosežete želenih učinkov in je vaš spanec še vedno slab, bo morda potrebno zdravljenje z zdravili. O tem pa se bo odločil vaš zdravnik.

Mateja Kardinar

Bor, ki mu ni bilo para

Sedaj je čas borovih gostovanj, kjer ima vlogo mladočenca bor, ker brez njega ni gostujava. Tega reveža izberejo v gozdu, biti mora postaven, kot se za mladočenca pač spodobi. Postaven bor mora biti kar se da raven, v gozdu ga ni težko najti, kajti vsa drevesa v dobrem gozdu so ravna. Po najkrajši možni poti morajo k soncu, ta pa je navpična, ravno proti soncu. Vsa drevesa, ki rastejo krivo, prehitijo ravna, začnejo jim odvzemati svetlobo. Manj svetlobe za večino dreves pomeni, da so jim leta ali desetletja šteta. Le redke vrste lahko desetletja ali celo stoletje životarijo v senci večjih dreves, če ta ni preveč gosta. To lastnost imata jelka in tisa, prva je zelo redka, druge skoraj ni.

Bor se vedno naseli tam, kjer je veliko svetlobe, na poseki v gozdu ali bližnjih opuščeni njivah in travnikih, če je v senci, kmalu shira. Da zraste bor tako vitko, je posledica tega, ker ne prenaša sence. Vse zasenčene veje, ki porabijo

Dobro je vedeti

več hranil, kot jih same asimilirajo, bor takoj odvrže, ohrani samo vršne, kjer je dovolj svetlobe za asimilacijo.

Bor, rastoč na samem, ko je ves dan obsijan od sonca, je precej drugačen kot v gozdu. To ni več ravno vitko drevo, ki v gozdu zraste več kot 30 m visoko, temveč čokato slikovito drevo, ki je samo polovico tako visoko kot v gozdu. Taka drevesa lahko doživijo visoko starost, tristo in več let. Z leti so čedalje slikovitejša, ko se približujejo stotim letom, se vrh povese in dobijo dežnikast vpadljiv videz. Prav zato so bori pogosta drevesna vrsta v angleških parkih. Pri nas so v beltinskem parku, a žal

niso tako slikoviti, kot bi lahko bili, če bi se ta park vsaj približno tako vzdrževal, kot zahtevajo osnovna pravila vrtnarske stroke.

Pravo podobo dobijo, ko se približujejo stotim letom, a takih v deželi ob Muri ni. Cenjeni so kosta-nji zaradi plodov in hrasti bolj kot zaradi kakovostnega lesa zaradi prepričanja, da varujejo domačije pred strelo, kar tudi drži. Vse druge drevesne vrste, med njimi tudi bore, so kot manj vredne posekali, ko je bilo to nujno. Vendar ne vseh, v Ključarovcih na Krtinišču, ne daleč od glavne ceste proti Ljutomeru, na križišču treh poljskih poti je do leta 1988 rasel bor, ki

mu daleč naokoli ni bilo para. Nikomur ni bil napoti, zato je verjetno ostal tako dolgo, vendar so ga požagali, ko so meliorirali bližnje kmetijske površine. Od njega je ostala le pričujoča slika, ki nazorno dokazuje, kako nespametni so lahko ljudje, ko v nekaj minutah uničijo živo bitje, ki bi lahko še mnoge rodove navdihovalo s svojo pojavo. Dežele, kjer ni starih dreves, so revne – ali zato, ker so ljudje tako revni, da jih morajo posekati zaradi golega preživetja, ali so revne zato, ker ima nespametne ljudi, ki uničujejo naravne spomenike, med katere bi lahko prištevati ta bor.

A. Š.

Kuharski mojster Branko Časar

Vedno nasmejani kuhar

Vesel, ko mu gredo stvari dobro od rok

Zagotovo Branka Časarja, kuharskega mojstra v soboškem hotelu Diana, ni treba posebej predstavljati. Pa vendarle ne bo odveč spomniti vsaj na nekaj utrinkov iz njegovega življenja. Najprej je končal poklicno kuharsko šolo v Radencih, nato srednjo gostinsko šolo v Mariboru, svoje kuharsko znanje je izpopolnjeval v najboljših ljubljanskih in blejskih hotelih ter na Primorskem. Študiral je tudi na opatijski hotelski fakulteti, ima diplomno »foot and beverage manager« (direktor hrane in pijače), od 26. junija 1970 pa dela v kuhinjah hotela Diana, kjer je že skoraj 15 let šef kuhinje. Leta 1996 je sodeloval v slovenski ekipi kuharskih mojstrov na olimpiadi v Berlinu, bil pa je tudi v ekipi, ki je leta 2000 zastopala Slovenijo na kuharski olimpiadi. Tako spada brez dvoma med najboljše slovenske kuharje.

»To, kar te uvršča prav v vrh, je nenehno spremljanje dosežkov v svetovni kulinariki in sodelovanje na tekmovanjih. Tekmujem od leta 1982. Na nobenem nastopu nikoli nisem ostal brez medalje. Tudi na mednarodnih tekmovanjih sem si nabral bogate izkušnje, ki so zlata vredne za slehernega kuharja,« pravi Branko Časar.

Na vprašanje, ali kuha tudi doma, je odgovoril: »To vprašanje se pojavlja dostikrat. Ker smo v družini samo trije in nismo istočasno doma, tako kuhanje ne pride toliko v

poštev, saj človek sam sebi težko kuha. Ko smo doma vsi trije, kuhamo složno. Moram reči, da je žena zelo dobra kuharica.«

Katera pa je vaša najljubša jed? »Vse, kar se je z žlico!« (Smeh.) Ali je kuhar lahko potemtakem sploh suh? »Ni vsak suh, toda dober kuhar ni podhranjen.«

Morda kak zanimiv pripetljaj iz vaše prakse? »Nekoč so me vprašali, ali se tudi meni kdaj kaj prismo. Vsakemu kuharju se pri njegovem delu, pa ne zaradi malomarnosti, včasih kaka jed prismo. Tudi meni se je to zgodilo, kar sem spretno prikril.« (Smeh.)

Svoje bogate izkušnje je predstavil v odmevni kuharski knjigi z naslovom »Boug žegnaja«. Prav zdaj se Branko Časar pripravlja na veliki finale Delove akcije Zlata žlica 2001. Potegoval se bo za kapo kuharja leta in modri trak ter za zlato, srebrno ali bronasto žlico. »Finale bo 19. februarja v ljubljanskem Maximarketu. Tam se bomo pomerili štirje kolegi med sabo. Ko prideš tako visoko, imaš upanje za prvo mesto. Tudi četrto mesto ni slabo.«

Pa načrti v prihodnje? »Letos bo v Murski Soboti bogračijada, potem sledi ogled svetovne razstave v Luksemburgu ter razstave kulinarike in slaščičarstva v Termah Čatež. Če hočeš biti dober kuhar, je vedno naporno, toda vesel si, ko ti stvari uspevajo.«

Milan Jerše

Z našega štedilnika

Bela fižolova juha

Nadevana telečja prsa s špinačnim nadevom

Zapečen riban krompir

Irske rezine

Bela fižolova juha

Sestavine: 40 g masla, 150 g pora, 10 g česna, 80 g poltrajnih klobas, 80 cl mesne juhe, 400 g kuhanega belega fižola, 20 g moke, 20 cl mleka, sol, poper, muškati oreh

Priprava: Por narezemo na kolobarje, česen sesekljamo, poltrajne klobase narezemo na kocke. Maslo v kozici razpustimo, dodamo por, česen in klobase - premešamo ter zalijemo z mesno juho. Dodamo fižol in vse skupaj prevremo. Zgostimo z moko, ki smo jo razmešali v mleku. Ponovno prevremo, začini in odlašamo z muškati oreščkom.

Nadevana telečja prsa s špinačnim nadevom

Sestavine: 600 g telečjih prsi, 180 g mletega piščančjega mesa, 80 g špinače, 1 jajce, 40 g trdega sira, sol, poper, majaron

Sestavine za drobnjakovo omako: 20 g masla, 10 g škrobne moke, 25 cl mleka, sol, poper, drobnjak

Priprava: Telečja prsa v hladni vodi splahnemo in s krpo osušimo. Vodoravno naredimo z ostrim nožem odprtino, ki jo napojimo z nadevom. Odprtino z nitjo zašijemo, zunanost začini in damo v pomaščen pekač ter polijemo z malo vode. Pečemo v pečici 40 minut pri 170 °C. Med pečenjem meso obračamo in polivamo z mesnim so-

kom. Pečenim prsim odstranimo nit, narežemo in serviramo z omako. **Priprava nadeva:** Mleto piščančje meso damo v skledo. Sir narežemo na drobne kocke. Špinač v slani vodi blanširamo, odcedimo in drobno sesekljamo. K mletemu mesu pri- mešamo jajce, sir, špinač, sol, poper in majaron. Vse skupaj dobro premešamo, da dobimo lepo vezano maso na nadev. **Priprava omake:** Maslo v ponvi razpustimo, na njem svetlo prepražimo moko, zalijemo z mlekom in z metlico gladko razmešamo. Dodamo sesekljan drobnjak (če tega nimamo, vzamemo susenega, ki ga prej namočimo v hladni vodi), začini s soljo in poprom ter dobro prevremo. **Zapečen riban krompir**

Sestavine: 180 g čebule, 100 g mesnate slanine, 5 cl olja, 1000 g krompirja, 80 g belega kruha, 10 cl mleka, 2 jajci, sol, poper, muškati oreh

Priprava: Čebulo in slanino narežemo na drobne kocke in malo prepražimo. Krompir naribamo, dodamo praženo čebulo s slanino, na kocke narezan en dan star kruh, mleko in rumenjake. Začini in vse skupaj dobro premešamo, nato dodamo še sneg beljakov in narahlo premešamo. Tako pripravljeno krompirjevo maso zložimo v pomaščen pekač 2 cm visoko. Pečemo v pečici 35 minut pri 160 °C. Jed poljubno raz-

režemo in ponudimo.

Irske rezine

Sestavine za biskvit: 5 jajc, 180 g sladkorja, 230 g moke, 40 g stopljenega masla, 30 g cappuccina, 1 vanilin sladkor, 1/2 pecilnega praška

Sestavine za preliv: 20 cl vode, 20 g cappuccina, 20 g sladkorja, 3 cl irish cream likerja

Sestavine za nadev: 25 cl vode, 25 cl cappuccina, 40 g škrobne moke, 4 cl vode, 6 cl irish cream likerja, 30 cl rastlinske smetane

Priprava: V kotliček ubijemo jajca, dodamo sladkor in vanilin sladkor. Kotliček postavimo na lonec z vrelo vodo. Jajca in sladkor stepamo tako dolgo, da se zmes speni in zgosti. Odstavimo in stepamo še naprej, da se ohladi. Ohlajeni zmesi dodamo raztopljeno maslo, cappuccino in moko, ki smo ji pri- mešali pecilni prašek. Vse skupaj narahlo premešamo. Pekač obložimo s papirjem za peko in nanj enakomerno razmažemo biskvitno maso. Pečemo v pečici 25 minut pri 175 °C. Pečen biskvit zvrnemo na desko, odstranimo papir in ga ohladimo. Ohlajen biskvit dvakrat prerežemo, dobro prepojimo s pripravljenim prelivom ter nadeva-

mo s 3-četrtinami kreme. Preostalo kremo namažemo po vrhu in ob straneh. Tako pripravljen desert pustimo pokrit čez noč in ga šele drugi dan narežemo v obliki rezin. **Priprava preliva:** Vodo segrejemo do vrelišča, dodamo cappuccino, sladkor in irish cream liker ter dobro premešamo. **Priprava nadeva:** V 4 cl vode razmešamo cappuccino in škrobno moko. Vse skupaj dodamo vreli vodi in kuhamo tako dolgo, da se zgosti. Pri- mešamo še irish cream liker in pustimo, da se ohladi. Ohlajeni kremi dodamo stepeno smetano in gladko razmešamo.

Domače usode KRISTINA

Čeprav je šlo Kristini v osnovni šoli kar dobro, je že nekako vnaprej vedela, da se ne bo kaj prida šolala. Pravzaprav je komaj čakala, da bi čimprej odšla od doma. Zdelo se ji je, da je življenje z očetom v veliki hiši tako prazno in sivo, kot so prazne in sive vse sobe, ki so jo obdajale. Odkar je umrla mama, in tega je bilo že toliko let, da se je pravzaprav sploh ni več dobro spominjala, je vedela, da je oče nima rad, da mu je nekakšno breme, ki bi ga sicer najraje odvrigel, a ga zaradi sosedov, sorodnikov, malce pa tudi zaradi tega, ker je bil na neki čuden način veren, pač mora prenašati.

Tako je Kristina ves čas vedela, da bo izkoristila prvo priložnost, ki se ji bo ponudila, in jo temeljito izrabila. Žal se ji je ta priložnost pokazala že pri njenih 14 letih, in to v podobi postavnega Roma Robija, ki je bil od nje starejši le nekaj let, a je življenje že precej boljše in temeljiteje poznal in to svoje »znanje« je kaj hitro podelil z osmošolko Kristino.

Njej je spremenil svet. Noro je bila zaljubljena, pozabila je že, kako je, če te kdo poboža, če te pelje v kavarno in ti naroči sok, če je prijazen s teboj, če ti na neki njej neznani praznik, ki se mu reče Valentinovo, kupi svileno ruto, s katero sicer ne veš, kaj bi v teh letih počel, a je to tvoje prvo darilo po ne vem koliko letih.

In ko je Robi peljal Kristino predstaviti svoji mami in starejši sestri, so vsi skupaj složno sklenili, da Kristina ostane preprosto kar pri njih. Ni ji bilo sicer natančno jasno, kje to je, kajti v tisti edini sobi je bilo tako malo pohištva in vsega drugega, da se je preprosto otroško čudila. A tam je hkrati začutila toliko ljubezni in prijaznosti, da je bila čisto prevzeta. Bila je lačna tega in bila je še otrok, zato nekaterih stvari ni opazila niti jih ni dojela.

Zanimivo je bilo in začudena je bila, ko je oče dobesedno ponorel. Prvič jo je pretepel, vpil je nanjo in ji grozil. Kristina mu je mirno povedala, da bo odšla, tudi če pokliče policijo, če javi kamorkoli, bo ona odšla in ne bo se več vrnila. Oče jo je preklel, izrekel kopico hudih besed in tako je odšla. Sama, brez vsega. Prepričana, da v lepo življenje.

V velikem prekmurskem podjetju je čistilka. Pravijo, da ena najboljših delavk. Dva in dvajset let šteje, pričakuje tretjega otroka. Drobna je, še sama kot otrok, a njen obraz je temen, razbrazdan, nesrečen.

A tega ne prizna, in ko sva se pogovarjali, mi je govorila s tako ljubeznijo o svojih otrocih, o možu, ki to sicer uradno ni, a ona že ve, da pripada samo njej in ona njemu, s takim navdušenjem in s takimi besedami, da sem vedela, da govori sebi in ne meni, da si slika življenje, kot bi ga želela živeti.

Njena sodelavka mi je povedala, potem

ko sva ostali sami, da si Kristina pravzaprav najbolj želi nazaj v očetovo hišo, nazaj v svoje prejšnje življenje, in da bi dala vse na svetu, da bi oče sprejel njo in njene otroke. Saj morda bi šla k njemu in ga prosila, morda bi se omehčal, ko bi zagledal tisti dve temnolasi, kodrolasi glavici svojih vnučk, a Kristina tega ne stori. Zelo se namreč boji svojega Robija. Nikoli je ne bi pustil oditi. Samo njeno plačo imajo, otroške dodatke dobi, v hiši je vedno red in vse pospravljeno, Kristina skrbi še za njegovo mater in za sestro, ki je medtem tudi že rodila dva otroka. Vsi živijo skupaj in Robi velikokrat, vedno ko spije dva kozarca preveč, vpije in taži, kakšno pasje življenje da živi. In v takem pasjem življenju, ko nima nobenega dela, ko je ves nesrečen, ker ga nihče ne razume, mora na neki način pokazati in dokazati svojo moč. Kristina, ki je postala s svojimi dva in dvajsetimi leti starka, prenaša njegovo jezo, žalost, samopomilovanje in poudarjanje njegove pomembnosti, podkrepljeno s številnimi udarci in ponižanji.

Rada ima otroke, občaže jih, a ve, da jim dela krivico, ve, da ne bodo imeli v življenju nobenih pravih možnosti in da ni pošteno, da je še enkrat zanosi. A Robi noče niti slišati o kontracepciji, grozil ji je, da jo bo ubil, če jo bo zalotil, da jo uporablja. Predvsem pa hoče sina.

Kristinina sodelavka mi je rekla, da vsi natanko vedo, da tudi če bo rodila sina, ne bo prav nič drugače. Za Kristino pa je to upanje, katerega se oklepa, majhno upanje, da morda udarcev le ne bo več toliko in da bo Robi spet tak, kot je bil takrat čisto na začetku, ko ji je obljubljal med in mleko, ko je znal pobožati, ko je znal z besedami klatiti zvezde z neba. Saj ona si pravzaprav ne želi nič drugega. Tako malo in tako veliko, tako nedosegljivo.

Tisti večer sem razmišljala, ali Kristinin oče ne ve, ali noče vedeti, ali mu je res tako malo mar. Čeprav sem vedela, da je pravzaprav čisto vseeno, sem nekako želela, da bi Kristina tokrat rodila fantka. Kako majhne so naše želje, ko v brezupju hočemo pomagati, pa ne znamo, kajne?

SKUŠAJTE POMAGATI

Kaj bi storili vi???

Svoj nasvet, mnenje ali kar lastno zgodbo pošljite do 20. februarja 2002 Ani na naslov Pen - Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Bioenergija vse bolj stopa v življenje

Bioenergetika je pretok energije v ekosistemu, kar pomeni, da opravljajo raziskave energetskih procesov v živih organizmih. Njihova pota so nekaj posebnega, kar potrjuje tudi znani bioenergetik Štefan Titan iz Tropovec.

Čez mesec dni se bomo v posebni rubriki skušali dokopati do nekaterih dejstev s tega še ne povsem raziskanega področja, zato pričakujemo, da nam boste, spoštovani bralci, pisali v naše uredništvo. Na vaše vprašanje ali konkreten primer iz življenja bo odgovoril bioenergetik Štefan Titan. S svojimi dolgoletnimi izkušnjami bo pojasnil vse tisto, kar vas bo zanimalo. M. J.

Paziti morate, da ljudje

ostanejo v hlačah

ali polž v solati

V gostilnah sta dve skrajni možnosti. Lahko ste navdušeni nad jedmi, osebjem, čistočo, postrežbo ali pa te razočarajo. Obstaja pa še tisoč in ena možnost nekje vmes. Med kakšne ljudi sodite? Med tiste, ki bodo v primeru, ko so nezadovoljni, prav vse lepo pojedli, in če bo treba pogoltnili tudi polža v solati. Ali pa nemudoma zahtevali šefa kuhinje, da se takoj oglasi pri vaši mizi. Potem boste ves žolč lepo zlili po njem, da vas bo slišala oklica in bo marsikomu tudi pri sosednji mizi zastala kost v grlu. Obstaja pa še ena možnost, da prav vljudno zaprosite knjigo vtisov in na lep bel papir napišete, kaj si mislite. Pri nas je zrasla ideja, da se potopimo med skrivnosti tovrstnih knjig. Tokrat vam serviramo le nekaj drobtin za pokušino, z akcijo pa bomo nadaljevali v različnih lokalih v Pomurju.

V gostilni Zorko v Borecih sem si naročila pijačo, in ko mi jo je natakar prinesel, sem ga povprašala po knjigi pritožb in vtisov? »Ja, ja, imamo jo ...«, presenečeno zamencal, me še bolj presenečeno pogledal in se čez nekaj trenutkov vrnil s knjigo na pladnju. »Ampak v njej ni nič napisanega ...« In knjiga resda bolj sameva za točilno mizo, nekaj misli so pustili edino *peciklisti*, ki so se mimo ošterije vračali domov in se pri njih osvežili.

Gostilna, kjer se ustavi veliko ljudi, verjetno mora imeti kakšen odziv, mi ni dalo miru in poklicala sem še šefa.

Tudi šefu je bilo žal, da nas je moral razočarati s prazno knjigo. »Nekoč, nekoč,« se je spominjal, »pa smo jo imeli in v njej so se nam podpisovale velike zvezde estradnega in zvezdniškega jugoslovanskega življenja. Dudek in Regica pa Gruntovčan in še mnogi ..., potem pa smo gostilno prenavljali in na to pozabili. Mnogo zanimivih in znanih ljudi, tudi ministri in državniki se ustavljajo pri nas ... in res je škoda, da nismo nadaljevali z zbiranjem.« In v tistem trenutku smo izvedeli, da sta jih isti večer obiskala tudi sorodnik in avtor enega najpomembnejših golov slovenske nogometne reprezentance. Žal smo bili prepozni, da bi bil prav Milan Osterc tisti, ki bi razblinil belino knjige vtisov.

V knjigah vtisov so zbrane pripombe in pohvale in ponavadi so te zgovornejšje kot sam jedilnik, razpoloženje in prvi vtis.

Knjige skrivnosti

Tudi ko sem pri Hanžekovičevih v gostilni Kasač zaprosila za knjigo vtisov, me je prijazna natararica presenečeno pogledala. »Ne, mi pa tega nimamo,« je odgovorila, »pri nas ljudje pripombe in pohvale naslavlja jo kar na našega šefa in šefinjo. In na podoben odgovor smo naleteli še marsikje drugje. Tudi v gostilni Kolodvor v Murski Soboti ali kar Alamaš, kot ji ljudje radi pravijo, je vsem znani Laci Flisar razlagal, da ljudje niso ravno navajeni pisanja. »Če je že kaj takega, meni povejo in mi to vse lepo uredimo.«

... Zabava je uspela, upam,
da se kmalu vidimo ...

*So ljudje, ki iz sonca
naredijo rumen madež.*

*So pa taki ljudje,
ki iz rumenega madeža*

*s požrtvovalnostjo,
prijaznostjo in ljubeznivostjo*

*naredijo SONCE!
In taki so vaši ljudje.*

(zapisano v Hotelu Diana)

Prav posebno urejene in bogate pa so knjige vtisov v hotelu Diana v Murski Soboti. Pri njih se obrne veliko ljudi z različnimi nameni, željami in tudi iz različnih dežel, svoja sporočila so tam pustili ljudje iz Turčije, Grčije, Urugvaja, Amerike, Kanade, Madžarske, seveda tudi domačini in ljudje iz naše nekdanje skupne države. Neki Turek pa je zapisal *What a nice smile people* (kakšni prijazni, nasmejani ljudje). Te knjige pa niso zanimive samo kar tako, ampak skrivajo v sebi veliko pomembnih, a skritih podatkov, kaj je ljudem pomembno, kaj opazijo, kaj jih moti. In tudi na podlagi analiz iz tovrstnih knjig si lahko razlagamo vrednote naših ljudi. Pa poglejmo

Tu so najboljši ljudje na svetu. Gost se počuti, kot če bi bil doma.

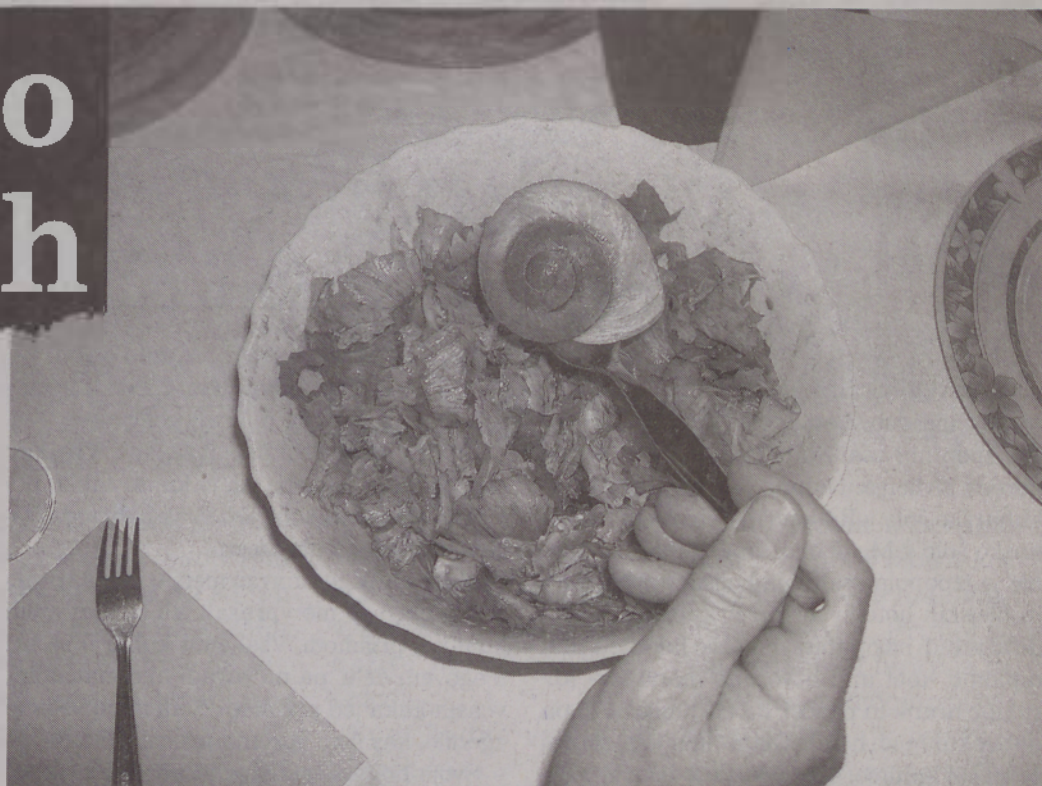
Najboljša v vsej Sloveniji

Hrana je najpomembnejša in najodločilnejša pri lestvici zadovoljstva. No, poleg osebjega seveda. Prav zaradi obojega se nekam vračaš ali kakšno gostilno za vedno zbrišeš s svojega zemljevida. Marsikdaj pa so prav gostišča tista, od katerih so odvisni najpomembnejši dogodki v našem življenju - poroke, obletnice, druga slavlja in prav. So tisti, ki dajo pikico na i, lahko pa tudi obratno.

...No ja, moram reči, da slaščičarna v hotelu Diana ni od muh, no, ampak, paziti morate, da bodo ljudje ostali v hlačah ... saj se samo hecam ...

Nekdo pa je odkril, da imajo

The best of Gibanica of Whole Slovenia.

Natakaaar! Pritožno knjigo prosim. Poolož v solati!

In nad čem so nezadovoljni:

*Pogrešam črn kruh,
drugače je vse v redu.*

Poznamo dve vrsti kave. Dobro in slabo. In moram priznati, da sem sama marsikje v hotelih pokukala v knjigo pripomb in naletela na mnoge opazke, ki so letele prav na račun kave. V smislu, da ta »motna tekočina ni mimo kave ni niti ,bežala'. Mnogi radi pravijo, da se ravno po kavi gostilna pozna.

... kava, ki ni kava s smetano,
pač pa kava s ,slag' peno.

Prav gotovo je marsikatera negativna pripomba koristna, marsikatera tudi dobromamerna, zato jih redno prebira tudi direktor podjetja Radenska Zvezda Diana Borut Premzl. »Veseli smo pozitivnih mnenj,« ampak tudi negativnih se ne branimo, saj jih upoštevamo in skušamo pripombe, ki so na mestu, spremeniti.« Morda tudi to?

... Noč sem prebil v vašem hotelu,
zadovoljen sem z vsem,
razen z blazinami na postelji.

In gostje v kakšno gostilno hodijo tudi zato, ker jim je všeč kakšna natararica. In tudi v Dianini knjigi vtisov ni malokrat zapisano, da kakšni stalni ali morda občasni gostje pogrešajo kakšno natararico ali koga, ki jim je naklonil nekaj vljudnosti. In če verjamete ali ne, tudi, katera je bila gostu najbolj všeč, kakšen nasmech je imela. Kar pa je pri tem najpomembnejše, da napisano pride v roke tudi šefu.

... Pogrešam Lidijo. Kje je Lidija?

Marsikaj se najde v knjigi. Velikokrat so tudi subjektivni razlogi in trenutno razpoloženje človeka. Slabše pa smo razpoloženi, več verjetnosti je, da nam bo kaj neprijetnega globlje in bolj ranljivo vstopilo v srce. Seveda se je treba zavedati, da nasmech in prijaznost delata čudeže. Nekateri pa so duhovitejši:

»Šta je ovo iznad glave, lampa,
budilica ili vješaljka?«

Marsikdaj pa kakšni negativni opazki botruje tudi kakšen kozarec preveč. Pogosto zna biti tudi to vzrok, da nekdo dobi pogum in se podpiše v neko knjigo. Poznam nekoga, ki je v razburjenju prosil knjigo pritožb, napisal o svoji jezi, tako da ga je še danes sram, da je to naredil, in si ne upa več niti blizu. In poznam dva, ki

sta se v turneji po gostilnah, tega je že davno, ustavila v vsaki, popila »špricer« in v knjigo napisala še nekaj stavkov. Lepih seveda. Kaj pa menite o sporočilu:

Živina preživela večer zelo prijetno.

Žal pa tukaj ni pripisano sporočilo delavcev v hotelu, kakšno je pustila za sabo.

»Knjige vtisov so neke vrste gostinske uzance ali običaji in navade v gostinskem poslovanju, neke vrste tiha pravila igre, s čimer se vpliva tudi na kakovost gostinske ponudbe,« je razložila Darja Koren, namestnica vodje tržnega inšpektorja. Inšpektorji redno pogledamo tudi v te knjige, ki so v marsikateri gostilni, gostišču ali pa na kakšni turistični kmetiji zelo bogate, obsežne in lepo urejene. V njih je le malo negativnih kritik. Ta knjiga je slika nekega

v solati!

Vabimo tudi vse vas, dragi bralke in bralci našega časopisa, da nam zaprete svoje vtise iz naših lokalov ali sploh z javnih mest. Lahko je kaj lepega, ste kje prav posebno dobro jedli ali pa so vas sprejeli prijazni ljudje, vas morda celo rešili iz nerodne situacije. Prav gotovo pa se vam je zgodilo tudi kaj takega, kar gostilnam ni ravno v ponos. Tudi na taka pisma čakamo. Morda takrat niste imeli poguma, da bi to zapisali ali ste morda v naglici pozabili, morda pa sploh pomislili niste na to možnost. Morda vas je kaj motilo ali celo razjezilo. Radodarno vam odpiramo prazen in nepopisan bel list papirja, da na ves Penov glas poveste svoje. Dobro in slabo, vse skupaj lahko pripomore k izboljšanju kakovosti ponudbe v naših lokalih. Napišite nam, kakšen je bil vaš polž v solati! Vaše vtise, pritožbe, pohvale in pripombe čakamo na naš naslov za rubriko: Polž v solati, Pen, Podjetje za informiranje, Ulica arh. Novaka 13, 9000 M. Sobota, Slovenija, ali po elektronski pošti Nana.RR@p-inf.si

gostišča in pove o sami gostilni veliko več kot kar koli drugega očitnejšega.«

Za konec naj omenimo le to, da so si vse dobre gostilne glede užitka in zadovoljstva, ki nam ga dajo, podobne, vsaka slaba pa nas razočara po svoje.

A. Nana
Rituper Rodež

OSTE
BAKAL

I Z

M O J E G A

A R H I V A

I.

JUD JE NEMCA RAZMESARIL

Z UDARCI SEKIRE

Začenjam s spominom na dogodek, katerega dosje je sicer že pokrit s pajčevino, pa vendar je mnogim še vedno v mučnem spominu. So pa tudi taki, ki o usodnem 22. marcu 1997 razglabljajo še danes.

ZGODILO SE JE

V ULICI ŠTEFANA KUZMIČA V SOBOTI

V zgodnjih jutranjih urah (okrog pol šestih) je prišlo do umora v stanovanjski hiši v ulici Štefana Kuzmiča 23 v Murski Soboti. Krutemu dejanju so botrovali predvsem alkohol, neporavnani računi pa tudi zaužita zdravila. Vsaj eno pričo bo tragedija zaznamovala za vse življenje, najbrž pa še koga, ki je bil v zadevo vpleten. Tako ali drugače. Predvsem mislim na takrat 30-letnega VIKTORJA JUDA iz Radencev, ki je po uradni verziji okrožnega državnega tožilca ŽARKA BEJEKA v omenjeni noči močno vinjen in dodatno omamljen z neznanimi tabletami z udarci s sekiro povzročil hude poškodbe na glavi in drugih delih telesa ter tako umoril znanca BRANKA NEMCA. Življenjsko pot je končal pri 38 letih. Vse skupaj se je dogajalo v hiši BARBARE LAINŠČEK, kjer je v tistem času živel tudi umorjeni Nemeč.

Jud je storil kaznivo dejanje umora po 127. členu KZ Republike Slovenije, in to samo šest dni pred potekom pogojnega odpusta s prestajanja predhodne zaporne kazni, kar mu je napovedovalo preklic pogojne kazni.

»SPILA SVA VSAJ DVAJSET LITROV VINA IN PIVA«

Po popivanju v številnih gostilnah večji del dneva in skoraj vso kritično noč sta prišla Jud in Nemeč skupaj z ANDREJO TRATNJEK, izvenzakonsko partnerko umorjenega Nemca, približno ob pol petih zjutraj v hišo, kjer se je pozneje zgodil umor. Senat soboškega okrožnega sodišča, ki mu je predsedoval DEZIDER NOVAK, je z izvedbo številnih dokaznih predlogov ter zaslišanjem številnih prič in izvedencev na petih obravnavah med 26. junijem in 12. decembrom 1997 ugotovil, kaj se je dogajalo v sicer mirnem predelu Sobote.

Morilec Viktor Jud se ni veliko razburjal, češ da mu je ustrezalo, da bi ga čimprej poslali v zapor, kjer bi imel topel dom in hrano. Kljub temu pa je zadevo obžaloval, trdil pa je tudi, da se ničesar ne spominja. Večkrat je ponovil, da sta z umorjenim popila veliko alkoholnih pijač, menda celo več kot dvajset litrov vina in piva pa tudi precej žganih pijač. Tudi po prihodu na dom umorjenega, kjer je želel prespati, kot se je pred tem pogosto dogajalo, sta pila rdeče vino, obdolženi pa naj bi zaužil tudi nekakšne tablete. »Mislim, da je bilo na omari štiri do šest tablet, za katere mi je Andreja Tratnjek dejala, da če jih zaužijem, zjutraj ne bom imel mačka, in da bom lažje spal. Nisem sicer prepričan, da sem tablete tudi vzel, vem pa, da sem ves čas pil rdeče vino in se sploh ne spominjam, kaj se je pozneje dogajalo,« je nenehno ponavljal Jud. »Naslednje, česar se spomnim, je to, da sem stal na hodniku in so vsi trdili, da sem nekoga umoril. Spominjam se tudi, da sem bil pozneje pri zdravniku, toda ne vem, ali po obisku na policijski postaji ali pozneje,« je še dejal Jud, ki je tudi povedal, da je pokojnega Nemca spoznal potem, ko je ta prišel iz zapora, in sicer v nekem gostinskem lokalu. Tudi sam je bil v zaporu in v tem času naj bi Nemeč skušal izterjati nekakšen dolg za nakup stanovanja. Pripovedoval je tudi o nekem GOLOBU, ki da je pred tem živel z Andrejo Tratnjek, in da sta ga dan pred umorom videla na soboški avtobusni postaji. Umorjeni Nemeč naj bi, ko je zagledal Goloba, postal zelo živčen in je Juda vprašal, ali bi mu hotel pomagati,

če bi do česa prišlo, ker da se je bal. Na vprašanje svoje zagovornice, odvetnice TANJE KORAČIN - BOHAR (določilo mu jo je sodišče), je odgovoril, da je tudi lastnica hiše Barbara Lainšček pred časom živela v izvenzakonski zvezi z umorjenim in da je bila zelo huda, ko je Nemeč začel hoditi s Tratnjekovo. Še posebej, ker jo je pripeljal na njen dom.

Barbara Lainšček je dejala, da se je z Nemcem hotela poročiti, a je ta pripeljal v hišo drugo žensko. Večkrat je pretepal tako Barbaro kot Andrejo. Lainščkova je slišala prepiranje med Judom in Tratnjekovo, v tem času

op. p.). Sam je bil zelo zaspan in je, ne da bi spil natočeni »spricer«, zaspal. Z obdolženim pa sva se še nekaj časa pogovarjala, vmes pa me je vprašal, ali imam kakšne tablete za spanje. Namesto metadona, ki ga je hotel imeti, sem mu pokazala predal omare, kjer sem imela štiri tablete zdravila apaurin. Videla sem, da je pojedel vse štiri tablete in še nekaj časa sedel, nato je nenadoma zgrabil sekiro, ki je bila v kotu. Prestrašila sem se in ga rotila, naj ne počne tega. Tudi sama sem zgrabila za sekiro in nekaj časa sva jo vlekla vsak na svojo stran. Jud je bil močnejši, mi sekiro iztrgal iz rok in z njo začel udarjati po postelji, kjer je spal Nemeč.

Prvi udarec je zgrešil, pozneje pa ... Grozno je bilo videti, kako pokajo kosti, škropi naokrog kri, enako pa letijo tudi možgani in deli telesa. Bila sem v velikem šoku in sem odhitela iz prostora, pozneje, ko je tam že bila policija, pa sem zaužila dve dozi metadona,« je med drugim povedala takrat 27-letna Andreja Tratnjek.

Zatrnila je tudi, da ji je Jud pred umorom dejal, da bi bil raje v zaporu kot doma, saj nima nikogar. Jud in Nemeč v njeni navzočnosti nikoli nista govorila o dolgovih, sekira, s katero je bil Nemeč umorjen, pa je bila v sobi več dni. Zanimivo je bilo izvedensko mnenje inštituta za sodno medicino, ki je za preiskavo uporabil Judov urin. Preiskava je potekala po treh različnih metodah in zanesljivo je, da ni zaužil apaurina.

ENAJST LET ZAPORA

Na koncu so Viktorju Judu dokazali, da je kriv za umor, zaradi katerega ga je sodišče najprej obsodilo na osem let zapora. Ker pa se je kaznivo dejanje zgodilo šest dni pred iztekom pogojnega dopusta iz zapora, ki ga je prestajal zaradi predhodnega kaznivega dejanja, je sodišče omenjeno pogojno kazni preklicalo in mu izreklo enotno kazni osem let in dva meseca zapora. Sodišče je namreč sledilo tožilcu Bejeku, ki je trdil, »da je dokazano, kako je obdolženi vzel življenje pokojnemu Nemcu tako, da ga je devetkrat udaril s sekiro v glavo. In ker se Nemeč ni mogel braniti, pomeni, da je bil umor storjen na zahrbtnen način. Sodišče naj za olajševalno okoliščino upošteva bistveno zmanjšano prištevnost obdolženca, za oteževalno pa dejstvo, da je obdolženec že bil večkrat obsojen, da je vztrajal pri izvrševanju kaznivega dejanja ...«

Judova zagovornica Tanja Koračin - Bohar se je pritožila na višje sodišče v Mariboru, prav tako okrožni državni tožilec Žarko Bejek. V Mariboru so ugodili slednjemu in Viktorju Judu zaporno kazni z osmih zvišali na enajst let. Na višjem sodišču so menili, da ne bi smeli upoštevati nekaterih olajševalnih okoliščin, ker tega ne dopuščajo oteževalne okoliščine in teža kaznivega dejanja. Ta se je posebej izkazovala v načinu dejanja ter obdolženčevi vztrajnosti in odločnosti, ko je spečega in tudi močno vinjenega prijatelja Branka Nemca kar devetkrat udaril s sekiro po glavi. S tem je Jud pokazal še večjo stopnjo neobčutljivosti za posledice in brezobzirnost, čeprav ga je Tratnjekova skušala odvrniti od dejanja.

Za Judovo prevzgojo bo po mnenju mariborskih sodnikov potreben daljši čas. Ali bo res, bomo videli po približno petih letih, ko se bo Viktor Jud vrnil s prestajanja zaporne kazni v Dobu pri Mirni na Došenjskem.

Bilo je grozno, ko so pokale kosti, škropila kri, vsepovsod naokoli pa leteli možgani in deli telesa.

pa naj bi Nemeč spal. Podobno so o zadevi govorile številne priče. Nevropsihiater iz ormoške psihiatrične bolnišnice je med drugim zatrnil, da ne more verjeti Judu, da bi spil toliko alkohola, kot je navajal (okrog dvajset steklenic piva in še žgane pijače, za kar so ugotovili 2,2 promila alkohola), ker bi gotovo omedlel. Pri Judu je bila očitno bistveno zmanjšana prištevnost ali pa vsaj »začasna duševna motnja«, ki si jo je povzročil sam.

»NENADOMA JE ZGRABIL SEKIRO!«

Ključna priča je bila Andreja Tratnjek, edina zanesljiva očitnica umora. Potrdila je, da sta bila Jud in Nemeč največja prijatelja. »Ob prihodu domov je umorjeni Nemeč odprl steklenico rdečega vina, natočil nam vsem trem in tudi lastnici hiše (Barbara Lainšček,

Viva la France

- dežela vina, sira in šarma

Bonjour
etudiant!

Cez dober mesec sva postala že prava Francoza!

S programom Erasmus sem se prvič seznanil aprila 1999, ko sem se udeležil sestanka zaradi študija v tujini, ki je bil organiziran na naši fakulteti (Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor). Poučil sem se o pravilih programa Erasmus, priznavanju semestra, pisanju diplomske naloge in podeljevanju štipendije. Poleg ugodnih možnosti, ki jih ponuja program Erasmus, me je za študij v tujini navdušilo veselje do spoznavanja in raziskovanja tujih dežel ter ljudi. Najpomembnejše pri tem študiju pa je zame spoznavanje jezika, kulture, načina izobraževanja in življenjskih razmer.

Zakaj sem izbral Francijo?

Kratek odgovor, zakaj sem v resnici izbral Francijo, bi bil »jezik« oz. francoščina. Že od nekdaj sem namreč imel željo, naučiti se ta svetovni jezik diplomacije, in mislim, da je bila to najboljša možnost. Menim namreč, da ko se je človek prisiljen učiti drugega jezika, takrat to tudi najbolje dela. Tako je prišel dan, ko se je bilo treba posloviti od preljube Slovenije. Bila sva dva. Jaz in moj sošolec, Stanko Danijel. Napolnila sva rezervoar, pregledala avtokarto in 15 (petnajst) ur vožnje naju je ločilo od končnega cilja. Francija - Auxerre.

Mesto Auxerre ni veliko, saj šteje skromnih 60.000 prebivalcev. Mestno jedro je zelo staro, in če si vsaj malo avanturist, ti ne bo žal, če boš obiskal to mesto, saj se da v njem veliko videti ...

Kar se tiče stroškov, pa v nekaj naslednjih stavkih: Najemnina za ogromen apartna (pravzaprav dvosobno stanovanje) v študentskem naselju znaša 30.000 SIT. Življenjski stroški (hrana, pijača...) so nižji kot pri nas, vendar pa so zato veliko dražje storitve in nočno življenje. Samo kot primer lahko navedem, da stane menu v restavraciji okoli 3200 tolarjev in več.

Sedaj pa znova preidimo na najino življenje v Franciji. Sprva je bilo nekoliko težje, saj nisva znala jezika in bila sva prva študenta mariborske EPF, ki sva se odpravila na študij v Francijo. A vsak naslednji nov dan je prinesel neizmerno bogata, nepozabna doživetja.

Na fakulteti smo imeli kar nekaj skupnih zabav, turistični ogled mesta, večerjo

prav pri profesorju, teden norega smučanja v francoskih Alpah, veliko zasebnih srečanj pa večere IUT-ja (kratica za to fakulteto) v disku ... Manjkalo pa ni tudi športnih aktivnosti - od nogometa, odbojke pa vse do golfa. Seveda so bile tudi študijske obveznosti, kot je tečaj francoskega jezika ...

Šolski sistem se razlikuje od našega, kar sem omenil že na začetku. Fakulteta oz. katedra za marketing ni velika, saj nas je bilo vsega skupaj komaj nekaj več kot 300 (skupaj s študenti programa Erasmus).

Študente programa Erasmus na tej fakulteti niso obravnavali nič drugače kot druge študente. Kljub manjšim jezikovnim težavam deloma s profesorji v večini pa s študenti do večjih zapletov ni prihajalo. Naj izvezam, da se je bilo še najtežje upreti francoskemu šarmu. O tem pa kdaj drugič.

Takšen način študija bi priporočal predvsem tistim, ki ste absolventi in se odločate za pisanje diplome v tujini. Če pa vam francoščina ne dela težav, potem vam priporočam, da se odločite za študij v Franciji, saj se tam dobi zelo veliko literature za kakršnikoli diplomsko delo.

Najkoristnejša stvar, ki sem jo pridobil v tujini, so vsekakor življenjske izkušnje, saj sem spoznal, kakšno odgovornost prinaša samostojno življenje, zakaj vse je treba skrbeti, ko živiš sam. Spoznaš, koliko časa ti vzamejo hišna opravila, učenje, nakupovanje ... Na takšen način najbolje spoznaš, kakšni sta približno življenje in delo, ko se osamosvojiš, ter navsezadnje bolj ceniš delo staršev.

Za konec bi želel vse študente še seznaniti, da program Erasmus olajša študij v tujini tako z zakonske kakor tudi organizacijske plati, zato vsakemu študentu priporočam študij v tujini, saj ta prinaša bogate in vznemirljive življenjske izkušnje, nepozabna prijateljstva, ki širijo naše obzorje in nas učijo živeti. Pa veliko uspeha!

To je tvoja izbira, izkoristi jo, bodi oportunist, in če prelistavaš te strani, si na dobri poti.

Aleš
Žabot

Dobili smo REKORDNO število dopisnic za akcijo »NAJ KOSMATINEC«.

NAJ kosmatinec

Zmagovalec je fotografija pod črko D (slika D), kar 186 dopisnic je bilo poslanih samo za zmagovalno sliko, ki jo je poslala HELENA ROJKO, Korovci 12a, Cankova, ki je sicer poslala še eno fotografijo in jo izjemoma tudi objavljamo:

»Cecek je cecek,
pa če glij svinski.«

Kda stanen, se prvo mu-
jen, ka san bole friški ...

Gospa Helena si bo nagrado v višini 10.000,00 sit izbrala v trgovini Naberger - veterinarski inženiring, M. Toplice, d. o. o., v Moravskih Toplicah. Potrdilo za dvig nagrade ji seveda pošljemo po pošti. ČESTITAMO!

Vse dopisnice, ki so prispele na naš naslov, smo vrgli v boben, nagrajenec pa je ALJOŠA HULI, Nanoška 5, Ljubljana (lepo lepo, tudi Ljubljančani prebirajo Pen!).

NAJ POLJUB POMURJA

VAU, kako SLABO ste se odrezali pri sedanjih akcijah. Poslali ste »grozne« slike, grozne v tem smislu, da se skoraj nič ne vidi. Pa saj ste se »KUŠUVALI« za novo leto, rojstni dan, zaroko, poroko, 50-letnico ..., pa nimate nobene zaljubljene slike oz. zakaj ostaja skrita v predalu. Naj vas ne bo sram, VSAK POLJUB je (strokovno dokazano) zdravju v korist.

IZZIVAMO VAS!

Pošljite nam fotografijo za »NAJ POLJUB POMURJA«. Lahko je poljubček dojenčkov, osnovnošolcev, najstnikov, študentov, zakonskih parov ... penzionistov!

Dve fotografiji, ki ju je komisija že uvrstila v finale, pa le objavljamo in le pogledajte, kako sta izvirni:

Pomemben je le ... dotik

Tudi naslednja je simpatična:

»Kak te man rad, škoda, ka si moja sestra dvojčica.«

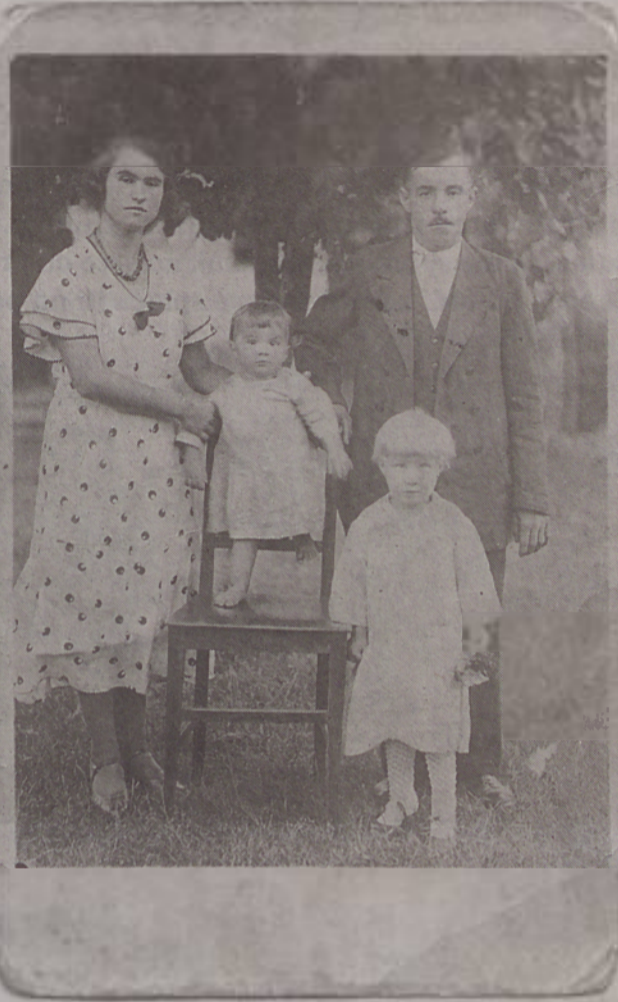
Na koncu so seveda prišla tudi darila!

Kdo pa so ti mladi fantje?

Življenje I

Tako je pisalo v pismu: »Čeprav ne vem, ali je slika primerna, vam jo pošiljam, ker si to želi moja mama. Ona pa je težek bolnik: kap, sladkorna, pritisk. In sedaj mi je dala v bolnici to sliko. Jaz se ne morem z njo prepirati, ker jo vse prizadene in jo bo spet kaj zadelo ..., zato vam jo pošiljam v upanju, da se bo zagledala v časopisu.

Na sliki je ona, Rozalija Čurič, stara eno leto, s sestro, staro štiri leta. Ob njenem očetu žal ni njene mame, ampak je na fotografiji njena sestra. Mama je takrat služila v Franciji in je ni bilo nikoli veliko doma. Ko je bilo Rozaliji osem let, pa ji je pri porodu mama umrla. Umrla je, ker je pozimi zunaj prala konopljo in zbolela. Fotografija je bila posneta leta 1933.« Fotografijo nam je poslala Helena Mesarič iz Izakovec.

Tako nam piše Terezija Gujtman iz Satahovec, ki je poslala tri fotografije, vendar objavljamo zaradi pomanjkanja prostora samo eno:

»Rada bi vam v slikah predstavila Satahovce, vasico ob Muri, ki je bila v preteklosti zelo pomembna.

Med drugim je dala tudi tri duhovnike: pok. č. gospoda Štefana Čergolija, dolgoletnega župnika v Križevcih pri Ljutomeru, pok. č. gospoda Janeza Erjavca, dolgoletnega župnika v fari v

Življenje II

Martjancih in preč. gospoda Janeza Gregora, kanonika, župnika v pokoju v tišinski fari, ki bo 11. novembra častno praznoval 90-letnico rojstva.

K temu jubilejnemu prazniku se tudi mi vsi redni bralci PENA pridružujemo v mislih na to z željo in čestitko ...«

Podpis k sliki: S takimi železnimi konjički so se dečki vozili na premicijo. Kdor si ga je lahko kupil, se je peljal, kdor pa ni bil toliko premožen, je hodil peš, in to vsako nedeljo k sveti maši, popoldan pa k večernicam.

(Fotografija žal nima letnice. Posnel jo je fotograf iz Radenec. Po oblekah sodeč in zastavah je bila fotografija posneta pred drugo svetovno vojno.)

Od 24. januarja do 22. februarja

HOROSKO PEN

Pripravlja: Agencija Hogod

za mlade od 6. do 96. leta, ki priznavajo ljubezen

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Umirjeno obdobje se bo nadaljevalo do zadnje tretjine meseca. V tem času se boste posvečali predvsem službi in drugim osebnim ambicijam, medtem ko bo na romantičnem in družabnem področju prevladovala negotovost. Morda boste doživeli celo razočaranje, saj tudi ne boste mogli zbrati dovolj energije, da bi se borili s pretežno neugodnimi okoliščinami.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Lepi vplivi na ljubezen in tudi finance vas bodo spremljali do 19. februarja. V tem času lahko utrdite novo poznanstvo ali bolje zaslužite. V službi bodo razmere sicer nekoliko stresne. Lahko se pojavijo zahteve, ki jim ne boste kos. Bodite previdni zlasti v zadnji desetini meseca, ko vam odsvetujemo nove dogovore. Izkoristite, kar se bo ponudilo. Po mlaju (12. II.) spremembe. Obdobje pred vami je nestabilno.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Težaven začetek meseca, ki bo prinesel napetost in slabo voljo in več dela v službi. Intelktualno delo in trgovanje vam bosta šli lepo od rok. Ugotovili boste, da nekatere nazaj po poti, po kateri ste prišli. K sreči se bo po 20. začelo izboljševati. Tudi vitalnejši in samozavestnejši boste. Srečni vplivi posebno na dvojčke, rojene maja! Uredite odnose s partnerjem. S prijatelji posebne rešitve in dogovori.

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Prvi dve tretjini meseca bosta minevali brez zapletov, dobro boste sodelovali z drugimi in morda sklenili celo novo partnerstvo. Po 20. se bo nad vas zgrnilo breme novih obveznosti, ki bodo zahtevale hitro ukrepanje. Bodite pripravljene na zelo zaposleno in »viharno« zadnjo desetino meseca. Načrtovanje: eno so želje, drugo denar. Svoje energije ne zapravljajte za usmerjanje v skrajno nepomembne zaplete.

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

Začetek meseca bo nekoliko zaspan. Pozneje bo živahnejše, čeprav tudi precej naporno obdobje. Okoli 19. se lahko nekaj hudo zaplete. Računajte predvsem nase, kdo drug vas lahko pusti na cedilu. Če to doživite, boste vsaj vedeli, kje ste. Po drugi strani se bo ravno v zadnji tretjini meseca začelo izboljševati vaše splošno počutje, postali boste energičnejši in odločnejši.

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

Lep začetek obdobja, ki prinaša. Planeti v Kozorogu bodo odlično vplivali na vašo splošno vitalnost in počutje. Vmes nemir in napetost. Nekaj (v bistvu nepomembno) vas bo razburilo. Krotite jezo in to krotitev trenirajte! Po 13. se boste začeli intenzivneje ukvarjati s svojim domom, kar bi lahko pomenilo prenovo stanovanja ali kaj podobnega. Z 19. se bo začelo bolj negotovo obdobje, ko boste morali malce »izpreči«.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

Slab začetek, dober konec! V prvih treh tednih meseca oziroma v času do 19. boste morda večkrat slabe volje, saj bo dela in odgovornosti veliko, priložnosti za sprostitve in zabavo pa bolj malo. Boriti se boste morali tudi s kompleksom manjvrednosti, ki pa bo po 19., ko vaša vladarica Venera prestopi v Vodnarja, čudežno izginil in se bo začelo za vas mnogo lepše obdobje. Postali boste ustvarjalnejši in živahnejši.

ŠKORPIJON

(23. X. – 21. XI.)

Začetek obdobja ugoden. Mogoče se bo začelo kaj novega. Stari spor bo treba zgladiti. Uživali boste v ustvarjalnih dejavnostih pa tudi pri sportu, zato izkoristite vse proste popoldneve in konce tednov za zimsko veselje! Sredi meseca se bo začelo zapletati (pazite na domače okolje), ker boste težko uskladili svoja hotenja s hotenji drugih. Previdnost pri dogovorih, ki vključujejo finančno tveganje.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Čakajo vas nemirni in rahlo nerazpoloženi dnevi, saj boste imeli veliko dela, ki pa ne bo dalo pravih rezultatov. V domačem okolju nič kaj spodbuden začetek. Pazite se prenapetosti in vihravosti, ki lahko pripelje do poškodb. Boljši vplivi so vidni na finančnem področju. Na splošno se bodo začele razmere izboljševati po 19. februarju. Odtlej boste imeli vsak dan več energije, poguma, uspeha in - tudi sreče!

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Dober vstop. Izboljšanje pri ljubezni, zdravju, financah ... Po 12., ko bo mlaj, lahko začnete nekaj novega pri kreditih, posojilih, zavarovanju, dolgoročnih naložbah ... Nekdo se vam želi približati. Če boste dolgo odlašali, boste na koncu ugotovili, da vam je vlak ušel. Nikar preveč ne hitite: prenapetost in nestrpnost vam lahko samo škodujeta. Obstaja možnost pomembne spremembe ali nove delovne naloge.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Zatišju v prvih dneh februarja bo sledilo nekoliko živahnejše obdobje, saj bo v vaše znamenje vstopil Merkur, krilati božji sel. Ta prinaša sporočila, zato vam teh res ne bo manjkalo! V sredini meseca se lahko nekaj »zalomi«, dogovor lahko propade ali zaide v slepo ulico. Po tem datumu boste morali urejati stvari za nazaj, začelo pa se bo tudi mnogo lepše obdobje v ljubezni.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Dinamičnim dnevom še ne bo konca. Nasploh živahno in aktivno obdobje tako pri delu kot tudi sportu in v ljubezni. Če pa ste že starejši ali kako drugače slabotni, pazite na svoje zdravje, kajti Mars vas lahko z vročino položi v posteljo! V prvih treh tednih meseca tudi veliko sreče v ljubezni in pri prijateljstvih. Po 19. bo vaša srečna zvezda začasno zašla, začelo se bo precej pasivnejše obdobje.

Moje ime je SIMON TÖRNAR. Sem absolvent na Fakulteti za strojništvo, smer gospodarsko inženirstvo. V življenju sem imel različne konjičke, z enim se ukvarjam še sedaj, drugi so že pozabljeni. Ena od mojih napak, kot pravijo moji starši, je »želja po poti«. Pot je vedno zapolnila tisti nemir, ki ga ne more noben drug konjiček. Pri tem pa ni bilo pomembno, ali je to le pot do naše obale, kakšnega lepega slovenskega kottička ali skok na drugo stran sveta. Sem v kolibi enega od domačinov na otoku Don Khone.

Laos,

Šele na letalu sem se dokončno zavedel, da sem končno na poti, ki je terjala toliko priprav, mnogo odpovedovanja ter predvsem veliko zagnanosti. V letalu je popustila napetost, ki se je začela stopnjevati že dolgo pred odhodom. Občutek, ki koleba med pričakovanji, domotožjem in kančkom strahu pred tistim, kar te čaka, neznanim. A vendar: lep je ta občutek, ki me spominja na nemirno srce ob prvi zaljubljenosti, in tudi zaradi tega se spleča iti na pot.

Običajna vasica v hribovitem severnem delu Laosa.

Na severu je vsaka vas edinstvena skupnost s svojo različico jezika, svojimi navadami, običaji in tudi svojimi tipičnimi oblačili. Obisk sosednje vasi je velik dogodek, za katerega se odenejo v oblačilo, značilno za njihovo skupnost.

Avtobusi, ki so v bistvu ruski tovarnjaki z leseno nadgradnjo, še zdaleč ne prevažajo samo ljudi. Običajni potniki so tudi ribe in kokoši, včasih se na avtobusu znajde tudi kakšen prašič.

Riževa polja še vedno obdelujejo ročno. Kdo je lastnik polja, ni pomembno, ker vsa polja obdeluje celotna vas.

Poležavanje ob kajenju dnevnega obroka opija.

Vodna pipa, ki je namenjena kajenju tobaka. Cigaret v teh vaseh ne kadijo.

Kuhanje mojega kosila v preprosti kuhinji, ki je običajna za podeželje.

Priprava v bananin list zavitih slaščic iz riža in kokosa. Pripravljajo jih kot darilo menihom, in to le ob večjih budističnih praznikih.

Bogato okrašen budistični tempelj (vat) je sestavni del skorajda vsake malo večje vasi, pa naj je še tako revna.

Po osmih letih smo vendarle dočakali prvenec genterovskogaberske naveze Halicanum.

Robert in Franc Bažika ter Branko Koša so izdali v samozaložbi in v distribuciji Mandarine ploščo in kaseto z osmimi avtorskimi skladbami in petimi priredbami. Za naslovno so izbrali skladbo Ljubezni vlak, čeprav imajo sicer raje hitre in lepe ... (koga ali kaj, pa naj vam zaupajo sami).

Nova prvenca

Novo prvo ploščo je izdal v samozaložbi in distribuciji Mandarine tudi »prekmurski Oto Pestner«, Jože Kovač - Uri, ki je 15. januarja praznoval 20 let aktivnega glasbenega ustvarjanja.

Pevec, klaviaturist, basist, kitarist, po besedah prihodnje bobnarke Patricije - njegove hčerke - in žene Djurdjice tudi ljubeči oče in mož, ki po kuharskih sposobnostih zagotovo sega do kolen odličnemu kuharskemu mojstru Branku Časarju. Za glasbo ga je navdušil oče Jožef s Pušče, ki je z romskimi melodijami razveseljeval staro in mlado na levem in desnem bregu Mure.

Oto Pestner je pred leti uspel s projektom Mati, bodiva prijatelja, Jože Kovač - Uri pa bo to poskušal s ploščo in kaseto Mati, dvigni zdaj kozarec. Če bi ga radi videli in slišali v »živo«, to lahko storite vsak petek in soboto v Termah Zreče, kjer so ga vzeli za svojega.

Poročila ... se bosta ...

Odlična slovenska jazz pevka Mia Žnidarič in še bolj odlični prekmurski pesnik in pisatelj Feri Laišček sta sicer velika prijatelja, poročila pa se ne bosta. Feri je namreč že stopil pred matičarja, Mia pa je svoje srce oddala angleškemu glabeniku, ki živi in ustvarja v Nemčiji, Stevu Klinku. Ta jo je v zadnjih dneh minulega leta tudi zasnubil na način, ki si ga je vedno želela. O datumu poroke vas bomo v Peni seveda obvestili.

Prvotne zasedbe

Mladih frajl ni več

Glasbeni urednik Murskega vala Stanko Kramar iz Gančan je bil eden zadnjih srečnežev, ki se je fotografiral s prvo zasedbo Mladih frajl. Kmalu po nastanku te fotografije je namreč v skupini prišlo do nesoglasij, ne zaradi Stanka, ampak zaradi avtorstva.

Zato so se dekleta Nataša Skornšek, Tadeja Abram, Kornelija Žolger in Sonja Hercog razšla.

Stanko pa seveda ostaja na Murskem valu, kjer bo tudi v prihodnje vsako torkovo, čertkovo in nedeljsko popoldne ter petkovo dopoldne poslušalke in poslušalce razveseljeval s svojim glasbenim izborom.

Guči se ...

... da se bo priljubljeni kočevski pevec, sicer univerzitetni diplomirani komunikolog Andraž Hribar poskusil tudi v vlogi voditelja.

23. februarja naj bi stekla na RTV Slovenija pilotska razvedrilna oddaja Glasbena ogrlica. Na sporedu naj bi bila enkrat na mesec. Pa naj si še kdo upa trditi, da »Življenje ni lepo«.

»Od polke do valčka«

Simona Špindler

FOTO Dotto

JUKEBOX v letu 2002 nekoliko drugače

Morda se sprašujete, kdaj bo v naši oddaji, katere avtor je Boštjan Rous, končno nastopil obljubljeni Oto Pestner. Obljubil je - in obljuba dela dolg -, da se bo to zgodilo kmalu.

Glede na to, da se je v Jukeboxu, ki se je v minulih dveh letih dogajal »v živo« pri Zvezdi v Soboti, vsak tretji torek v mesecu zvrstilo že devetnajst različnih glasbenih gostov s slovenske glasbene scene, da o številu domačih obmurskih glasbenikov sploh ne govorimo, smo se na MV odločili, da bo leto 2002 prineslo nekaj sprememb.

Javna oddaja pri Zvezdi bo odslej vsak drugi mesec, še vedno vsak tretji torek, sicer pa bomo preostale mesece prav tako na terenu, kjer bomo predstavljali domače glasbene skupine.

Katera bo prva, naj ostane zaenkrat še skrivnost, povejmo le to, da bo pilotna oddaja v marcu.

19. februarja bo Jukebox prinesel vulkan, imenovan Anika Horvat. Primorka, katere glas je segel tudi do nas, je hči Ferryja Horvata. Ne sicer poslanca ali šefa tonskih tehnikov na Murskem valu, ampak odličnega glasbenika, ki živi in ustvarja na slovenski obali.

To smo mi:

4. b Gimnazije Ljutomer

4. b so: Minka Copot, Ines Čeh, Nataša Forjan, Janja Glavač, Martina Golinar, Timea Herzenjak, Katja Jug, Damjan Kaučič, Marko Klemenčič, Boštjan Kosec, Blaž Kozar, Saša Krajnc, Devid Kšela, Tina Lavrenčič, Jasmina Makoter, Marko Martec, Domjan Marin, Mihael Novak, Eva Plej, Vitja Podlessek, Teo Pucko, Medina Safić, Ines Sever, Staša Šafarič, Miha Šavel, Maja Štuhec, Katarina Trstenjak in razredničarka prof. Suzana Ramšak.

Vaše pesmi

Nismo več žabe iz solate

Solza

Jaz verjamem v tvoje srce
in verjamem v tvoje oči,
ki jih solza sedaj rosi.
A ne verjamem ti,
da brez mene živiš ti ni,
kajti veliko je poti,
po katerih solza spolzi
in se nekam izgubi.

P. K.

Ta je prava

Kam zrejo te tvoje žalostne oči,
zakaj me ne vidiš,
kam gledajo ti?
Gledam, ugibam, so sive, zelene
ali rjave,
to važno ni, samo da
so iskrene, te so prave.
Pogovarjam se s tabo, kot da
te poznam.

Ne! A te v resnici ne poznam.
To je dekle, ki me razvedri in
poslušna,
ko kaj govorim, ve, da dobra
sem duša.

Si bo kaj zaželela, da
bi me ujela?
Teža izvedeti poskušal ne bom.
Čeprav me mučita njeno srce in
um,
vem, da sem premajhen za njo,
njen razum.

Žal sem preprost, skromen,
nisem lakomen,
vendar pa lačen ljubezni,
nežnosti in poštenosti.
Da umiram od želje po lepem
in dobrem,
bi dala mi vse to, bi si želela
odkритosti?
Zvedel tega nikoli ne bom,
ne občutil,
saj sem nesrečen, odkar sem se
prvič zaljubil.
Enostavno si ne morem najti
prave zveze,
mogoče zato, ker sem preprosto
brezvezen.

Srečko K.

Nikoli

Nikoli ne boš izvedel,
koliko besed ti naklonim.
Koliko besed v zrak izzveni.
Nešteto misli, spominov
in upanj.
Ne boš izvedel ničesar.
Teža ti ne izdam.
Niti tega, da rada te imam.

Mateja H.

Smo 4. b-letnik Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer. Skupaj z razredničarko Suzano Ramšak tvorimo skupino 28 zabavnih, življenja polnih in vedno nasmejanih mladostnikov. Začeli smo v 1. letniku prestrašeni in nevedni, kaj nas bo doletelo, in tako nam je razredničarka govorila, da gledamo kot žabe iz solate. Tako smo poimenovali tudi naš prvi razredni časopis.

Naša prestrašenost ni trajala dolgo in uspešno smo se vključili v gimnazijsko življenje. Bili smo zelo aktivni tako na kulturnem področju kot na tekmovanjih in tako postali stalni obrazi časopisa Vestnik. Med najuspešnejšimi na tekmovanjih se je vedno pojavil vsaj en dijak našega razreda, na kar smo zelo ponosni. Vedno smo imeli najslabše povprečje ob konferencah in so nas zaradi tega vedno grajali, a mi se nismo dali in kljub slabim ocenam prilezli do 4. letnika.

Močno nas je tudi povezalo druženje na izletih. V prvem letniku smo edini dobili dovoljenje za končni izlet, ki smo ga organizirali skupaj z našo razredničarko, in se tako podali v Kranjsko Goro. Kmalu zatem so sledile razne ekskurzije v London, Prago, Varšavo, Amsterdam in še najbolj pomemben in razburljiv izlet je bil maturantski izlet na Santorini, na katerem nas je vseskozi spremljal Jack D. Še čisto izčrpani smo se vrnili z maturantskega izleta v 4. letnik, kjer so nas čakale že nove skrbi: vpis, matura in še vseeno nekaj zabavnega – maturantski ples, ki je že tik pred vrati. Kmalu bo konec našega štiriletnega druženja, a kljub nekaterim slabim dogodkom je bilo vmes veliko lepih in nepozabnih trenutkov, ki se jih bomo vedno spominjali. V teh težkih in dobrih trenutkih pa nam je vedno stala ob strani naša »druga mama« razredničarka Suzana Ramšak.

Bomo dali Artikel v Vestnik,
Čeprav noben od nas ni pesnik.
Že štirje meseci so minili,
Odkar smo Santorini zapustili,
Tam Jacka smo vsi pili
In se Mexiko učili.
Karte naučili smo se igrati,
kar še zdaj je dnevno na debati.

Tam fantje ženske so lovili,
A ker niso nič dobili,
So se sami v njih ovili.
Zdaj smo spet vsi v šoli,
Kjer učimo se kot nori.
Mature vsi se veselimo
In upamo, da je ne naredimo,
In vsi nazaj na Santorini odhitimo.

Kako povedati, da si zaljubljen?

A bi ti mogoče ...
ali imaš, ali ...,
ali bi ti ... ah,
pošljem ti SMS

Vsak dan se videvata v
šoli, ob koncu tedna v
disku, iščeš tiste čudovite
oči, ki te že nekaj časa
spravljajo ob pamet.

Všeč ti je, pa ne veš, kako se mu približati in kako nekomu pokazati, kaj čutiš. Vsako osebo, ki ti je všeč, lahko osvojiš. Potrebni so le velika mera samozaupanja, samozavesti in pravi način, kako, na kakšen način to pokazati.

Načini, kako komu pokazati, da ti je všeč, so različni. Večina jih v današnjem času, ko so tako popularni GSM-i, pošlje kar SMS-sporočilo, nekateri pišejo pisma, ki so najbolj »in« (vsaj med dekleti), ker v pismu lahko izraziš svoja čustva, svoje misli, če si že ne upaš stopiti neposredno do te osebe.

Kateri način izbereš, je vseeno. Pomembno je le to, da fanta ali dekle s svojim sporočilom dobesedno očaraš, vsekakor pa daš vedeti, kaj želiš. Brez kakršnih koli predsodkov. In če se odločiš napisati dobro staro pismo, upoštevaj naslednje:

Papir, na katerega boš kaj napisal(a) o svojih čustvih, mora biti čist pa tudi s pisavo se potrudi. Če se le da, pisma ne piši na računalnik. Videti je mnogo lepše, če oseba vidi, da si se potrudil(a) pri videzu pisma in tudi vsebini. Predvsem pa piši, kar zares čutiš, bodi direkten/-a, ob pisanju bodi TI. Fantje so ob izkazovanju čustev ponavadi nekoliko zadržani, čeprav dekleta hrepenimo po kakšnem ljubezenskem pismu. Zato, dragi fantje, če želite narediti kakšen dober vtis na dekle, napišite nekaj lepih besed ... in očarana bo. Prav gotovo pa velja tudi obratno, tudi fantje si želijo slišati kakšno besedo, s katero jim boste pihali na dušo. Pa če to priznajo ali ne.

Kaj pravijo fantje

No, da ne bomo posploševali, so tudi izjeme:

»Punci, s katero hodim, sem enkrat napisal pesem. Tako sem ji priznal, da jo imam rad. (Sašo, 21 let)

Prepričala sem se, da so nekateri fantje res sramežljivi:

»Jaz puncici ne bi nikdar napisal pisma ali celo pesem, ker bi mi bilo preveč nerodno. Vem, da bi se mi smejala.« (Bojan, 16 let)

»Ko želim svoji puncici povedati kaj lepega, raje pošljem sporočilo. Ne vem ... ampak nisva še tako dolgo skupaj, da bi ji lahko v obraz rekel: Rad te imam!« (Matej, 19 let)

Lučka: Včasih so dekleta pogumnejša, včasih pa fantje, odvisno je od situacije in tudi od posameznika. Dekle ponavadi prvo pošlje znake ali namig fantu, kakšen

pogled, sporočilo ... da ji je všeč, in potem je veliko lažje. Menim, da se najpogosteje pošiljajo kar SMS-i, kot pa bi nekomu upal povedati v obraz, da si se zaljubil vanj. Sicer pa je najpogostejši postopek tak, da ti nekdo da kaj znati s pogledi ali kako drugače, potem poskusiš, pošlješ SMS in če je je, če ne, pa ne. Nič ne moreš zgubiti.

Kaj pravijo dekleta

»Jaz fantu, ki mi je že dolgo všeč, pošljem ob rojstnem dnevu ali kakšnem drugem prazniku kartico in nanjo napišem kakšen ljubezenski verz. Vendar vse to pišem anonimno, ker za enkrat še nočem, da bi vedel, kdo sem.« (Tadeja, 16 let)

»Lani sem hodila s fantom, ki je bil zelo romantičen. Na valentinovo mi je kupil modro vrtnico in mi napisal pismo, v katerem je med drugim pisalo, da me ljubi. (Rebeka, 20 let)

Tako. Zdaj pa pisalo v roke. Vedi, da vsakemu ugaja, če dobi kakšno pismo, še posebno, če ima ljubezensko vsebino. Imejte se radi. Jasmina

Andrej: Mislim, da so dekleta pogumnejša. Če gre za to, da nekomu poveš, da si vanj zaljubljen, je to najbolje povedati osebno, ali pa ga pokličeš po telefonu, lahko tudi po internetu. Ponavadi je bil že prej vzpostavljen kakšen stik ali kaj nakazano, šele potem greš v akcijo. Če je kakšen interes, potem dobiš odgovor, sicer pa ne. Jaz to najraje naredim kar osebno. Pesmi pa se skoraj ne pišejo, tu pa tam. Največ priložnosti, da poveš svoja čustva, pa je v kakšnem disku in tudi v šoli.

Nana

Novo dogodivščine z

007

James Bond se vrača na platna. Za začetek snemanja so objavili fotografijo glavnih akterjev. Poleg Pierca Brosnana, ki se je očitno dobro usidral v svoji vlogi, igrata še plavalasa Rosamund Pike in temnopolta Halle Berry. Na fotografiji so kot lep, ljubeči se trio, v filmu pa ne bo ravno tako. Rosamunde bo namreč Bondu stregla po življenju, in če mu ne bi pomagala Halle, bi Bond verjetno podlegel nevarni plavalaski, kateri bo to prva večja vloga v življenju in od katere si obeta uspešno kariero.

Punca meseca ...

... je tokrat Irina Voronina, doma iz ruskih step. Tam, v bližini mesta Čerzinski, je bila rojena in tam je tudi končala srednjo kemijsko šolo, vendar tega poklica nikoli ne bo opravljala. Prek modnih pist in fotografa Arnyja Freytaga je spoznala menedžerja Playboya, zapustila fotografski atelje v Milanu in odšla v Ameriko. Obožuje tajvansko kuhinjo in rada bere Čehova, Tolstoja in celo Shakespeara. Ko bo prišla v Evropo, bi si rada ogledala Skandinavijo. Njen življenjski moto: Vse ali nič!

Ponovno srečna

Nekdanja (druga po vrsti) soproga Micka Jaggerja Jerry Hall (45) po dolgem času doživlja nekaj lepega. Po ločitvi je imela kar nekaj zapletov z nekdanjim soprogom, ki so bili povezani z njunim sinom. Dolgo časa se ni pojavljala v javnosti, zdaj pa je tega menda konec. Jerry se je pobrala. Spoznala je bankirja, ki jo ljubi in bi za njo naredil vse. Ob tem moramo dodati, da je mladi bogataš deset let mlajši od svoje izvoljenke, kar pa ga niti najmanj ne moti. Zdaj preživljate lepe dneve na Karibih. Na otoku St. Barth sta najela hiško ter uživata v kopanju in dolgih sprehodih.

Šok na dvoru

Ne dolgo od tega smo pisali, kako se angleški princ na šolanju ukvarja tudi s športom in živi kot drugi sošolci. Zdaj

lahko k temu dodamo nič kaj razveseljivo novico: fant rad pije in tudi z marihuano se je dodobra spoznal. Princ Charls je po vsej verjetnosti pravilno ukrepal. Zadeve ni prikrival pred javnostjo, fanta pa je dal v zavod, kjer ga bodo poskušali odvaditi od odvisnosti. Pravijo, da še ni prepozno. Kljub temu zadeva ni enostavna, saj nekateri pravijo, da je princ Harry že poleti živel dokaj nekontrolirano. Vidimo ga na fotografiji, ki je bila posneta lani poleti v španskem turističnem centru Marbella na Costi del Sol v disku Baja ...

Jordan izgubil igro

Po dvanajstih letih dokaj zglednega zakona se bo zvezda ameriške košarke, Michael Jordan, postavil pred sodnika za ločitve. Njegova soproga Juanita se ne da pregovoriti. Štiri leta je plačevala detektiva, ki je na koncu predložil dokaze: šestkrat, vedno z drugo žensko, jo je prevaral. Zdaj gre le še za delitev premoženja, ki pa je že tudi jasna: vse na pol. Jordanovo bogastvo cenijo na 450 milijonov dolarjev, da o hišah in avtomobilih ne govorimo. Ni pa še jasno, kako bodo določili skrbništvo nad tremi otroki, starimi 9, 11 in 13 let. Juanita pravi, da bo za vse tri poskrbela sama, Jordan pa je še tiho ...

Čas gre svojo pot ...

in se ne ozira na nikogar. Tudi na igralko Helen Hunt ne. Ko so jo leta 1980 opazili producenti, je bila najstnica, po videzu pa nič posebnega. No, strokovnjaki so že vedeli, da ni kar tako. Punca je postala plavalasa, postajala je vedno boljše karakterna igralka in postala je ženska, ki pobira nagrade: zlati globus, emmy in lansko leto oskarja za vlogo v filmu Bolje ne gre. Tudi njej končno ne more iti bolje, kot ji gre.

1980

1989

1996

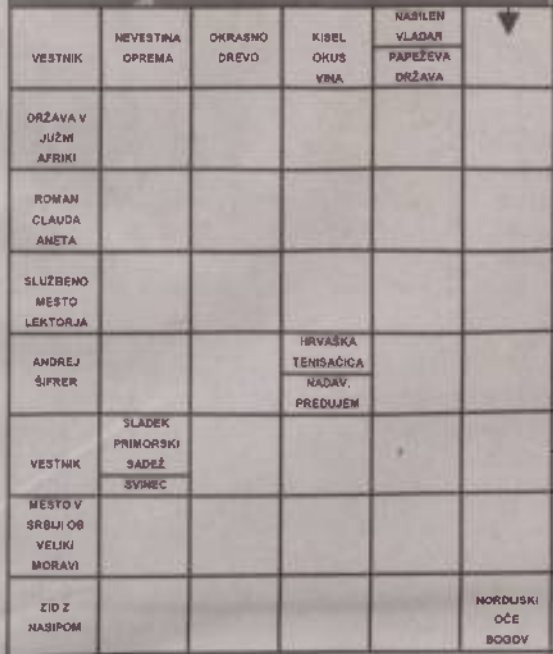

1999

2002

Nagradsna križanka

AVTOR: ŠTEFAN HAJDIRJAK		VODITELJICA 24 UR VONTA	ČESKO ŽENSKO IME	ČLOVEK, KI ŽIVI V NEŽNI	NEKDANJI SMUČARSKI SKAKALEC WEISSFLOG	TENSAČICA KURNIKOVA	VELIK MORSKI RAK	IVAN CANKAR	DRAGOCENI KAMNI DISERI	OSMI ŽIDOVSKI MESEC	PROSTOR, KJER LOVEČ ČAKA NA DIVJAD					
SLOVENSKA IGRALKA IN PEVKA																
DUŠEVNA MOTIJA, ODTUJTEV																
CERKOVNI PLANOTA MED BOSNO IN HRVAŠKO		N				GLASBENO DELO BAVARSKA OPATJA		RIBSKA MREŽA IT. POLITIK (GIUSEPPE)								
VESTNIK	NEVESTNA OPREMA	OKRASNO DREVO	KIBEL OKUS VINA	NABILEN VLADAR PAPEŽEVA DRŽAVA	MADŽARSKO MESTO ČAS ZA DOL. DEJAVNOST				LUDVIK BRATUŠA		MAKEDON- SKO KOLO	ATLETSKO METALNO ORODJE	NASPROTJE TOVARŠTVA	ANTIČNO MESTO V ŠPANJK	OTROŠKI IZTREBEK	
DRŽAVA V JUŽNI AFRIKI					ESTONEC PERGA- MONSKI KRALJ		OZNAKA LJUBLJANE SODOBNIR KELTOV		SESTI SKLON NADZEMNI DEL REPE							
ROMAN CLAUDA AMETA					VARILSKI PLIN, ETIM AMERIŠKA PEVKA				MORSKA DEKLICA IZ RISANKE DŽIN							
SLUŽBENO MESTO LEKTORJA					JAKOB BRET: MIKLOVA ? ŽENSKI SUKNIČ				DVOMLI- VEC ATLETSKA PRVINA							
ANDREJ ŠIFRER			HRVAŠKA TENSAČICA NADAV, PREDUJEM				KONTAKT PRODUKT ŽGANJA APNENCA				POHORSKO SMUČIŠČE FIVA TKANINA		P			
VESTNIK	SLADEK PRIMORSKI SADEŽ					IGRALEC BATES OTOK V KIKLADH		POTOČNA ŽIVAL PREDELAVA HRANE	ORGAN VOKA IGRA S KARTAMI		MESTO PRI BUDIMPEŠTI PREGRADA NA REKI					
MESTO V SRBIJI OB VELIKI MORAVI					NENADNA SMRT PREBIVALKA IRANA		GLAS OB STRELU IGRALEC BAN		SRBSKI BIOLOG IN FILOZOF (IVAN)				EDINI CVVOJ		ITALIJANSKO IGRALEC (MASSIMO)	
ZID Z NASIPOM			NORDUSKI OČE BOGDV				SLAP POD OKREŠLJEM SNEŽNI ČLOVEK		MATERINCA LETOVŠČE OB ŽENEV. SKEM JEZERU							
LANTAN					MESTO V ANDOL PEVEC PESTNER				KRAJ NA LOŠINJU POKRAJINA V SRBIJI		SLOVENSKI SKLADATELJ (RISTO) OČE		SRBIJAVA VEŠEVK LADJARJA ONASSISA			
OSNOVNA MERA							SRBSKI KOŠARKAR (PETAR) IVO TROST				OTOK V ALEUTAH HOREJSKI KLUB					
DELOVANJE, DEJAVNOST											PREBVALEC SOSEONJE DRŽAVE					
INDUSKI PIŠATELJ (RADŽA)							KOZAŠKI POVELJNIK				JAPONSKO MESTO					

Nagrade za pravilno rešitev januarske križanke

1. Praktična nagrada v vrednosti 10.000 tolarjev
  2. Kuharska knjiga Boug žegnaja
  3. Čestitka na Radiu Murski val
  4. Vestnikova majica
  5. Vestnikovi copati
  6. Povabilo na klepet in kavo v uredništvo Vestnika
- Pravilne rešitve pošljite na Uredništvo Vestnika, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom »nagradsna križanka« do petka 8. februarja 2002. Na lastno odgovornost se je lotilo reševanja Penove decembrske križanke okrog 500 reševalcev, kdo je pri tem pomagal, nismo preverjali in smo pri podeljevanju nagrad kakršnokoli pomoč tolerirali.

Žreb je bil naklonjen naslednjim petim reševalcem:

- Praktično nagrado II bo po pošti prejel Marko Milič, Križevci 126, Križevci pri Ljutomeru.
- Praktično nagrado I bomo poslali Bernardi Koroša Pantović iz Prosenjakovec 59.
- Brezplačno čestitko v oddaji Najlepše želje s čestitkami in pozdravi na Radio Murski val si lahko naroči Dušan Drobež, Ježa 13, Črnuče.
- Pol leta bo prejemal Vestnik zastoj Antun Puškarić, Stara ulica 1, Murska Sobota.
- Prvi potnik Vestnikovega vlaka 2002 je Danijel Kovačić, Hrastje - Mota 49, Radenci.
- Vsi drugi že imate novo priložnost!

Rešitev križanke v Penu

Vodoravno: verde-
nik, asketika, nt,
lačen, kdo bo tebe,
llanos, alb, preva-
jalka, sonarod-
njak, talamus, av-
rora, enureza, iv-
an obal, iata, adar,
kun, čn, eni, odsli-
kava, akoia, eis,
tločrt, šelak, lemez,
sket, križar, larra,
meja, loti, nana, ulj,
kasparov, ot, luj,
alamo, gavial, sa,
vasilij, odevka, ar,
erlangen, enkalon,
cio, aaron, kal, les,
seča, arest, sv, ana,
ro, uspeh v deželi
drakule, vč, grasa,
em, mariano ru-
mor, atena, mleka-
rica, mnogošeti-
nec, agra, nik, la-
mantin, nokia, aal,
tas, asortiman,
skavti, ital, dt, naro,
alt, šumava, ih, ira,
rivera, kia, epi-
taza, nervi, imet-
nik, znanilec, ale-
ko, čakanje, mačo,
ime

GNEČA V LUJZEKOVI ORDINACIJI

Na Murskem valu je ordinacija Korenovega Lujzeka odprta vsako drugo nedeljo zvečer, zadnjo soboto v januarju pa je izjemoma ordinal za najzvestejše »paciente« v gostilni Fride Lovenjak v Polani. V ordinaciji je bila gneča do zgodnjih jutranjih ur, najučinkovitejše zdravilo, ki ga je predpisoval, pa je bil smeh. Posebnega privilegija sta bili deležni Ema in Olga, ki sta Lujzeka lahko vzeli v naročje, čeprav je bilo tudi to zaslužno z organizacijskim delom okrog srečanja. Pohvalo pa si zaslužijo tudi vse odlične slaščičarke (Hedvika, Lojzka, Olga ...), ki so napekle za celo gostijo tort. Na fotografiji je bilo prostora za tretjino zbranih v ordinaciji.

Nataša J.

Jakob Vajs

najraje s konji
ali lovci

Bralci Péna se predstavljajo

Septembra leta 1993 so prišli v naše kraje filmarji iz Ljubljane in snemali promocijski film. Jaz sem »nastopil« v njem kot kočijaž, ki pelje mleko v zbiralnico.

Pasli krave, kjer je danes hotel Radin

No, naj začnem s svojo življenjsko zgodbo od začetka. Rodil sem se kmečkima staršema na Radenskem Vrhu, uradno pa so zapisani kot rojstni kraj Radenci. Oče je imel delovne konje, s katerimi je opravljal tudi prevoze po naročilu, na primer premoga ali drv. Imeli smo torej neke vrste taksi s konji. Če je bilo mogoče, sem se tudi jaz rad zapeljal z njim. To pa je trajalo, če se prav spomnim, do leta 1965, ko je oče kupil traktor, konje pa prodal. Pri hiši smo imeli tudi nekaj krav. Večkrat sem jih gnal na pašo. Največ travnikov je bilo tam, kjer danes stoji hotel Radin. Spomnim se, da smo lahko od 8. septembra dalje pasli krave prosto po vseh travnikih. Seveda sem obiskoval tudi osnovno šolo, in sicer prve štiri razrede v Radencih, nato pa na Kapeli, ker takrat v Radencih še ni bilo popolne osemletke. V šoli pa sem imel najraje matematiko. Dalje v šole pa nisem šel, ampak sem ostal doma.

V istem kraju, a tri kilometre daleč

Leta 1968 sem se poročil. Ženo sem si našel kar v domačem kraju, na Radenskem Vrhu torej. Kljub vsemu sem se moral preseliti precej daleč, saj je ženin dom (Svetonjeva kmetija) oddaljen od Radencov skoraj tri kilometre. Nekaj časa sva hodila delat v Radensko, leta 1974 pa sva službo pustila in se začela ukvarjati s kmetovanjem. Pravzaprav sem imel jaz namen, kot sem

S svojo kočijo (»bagerlijem«) je nastopal tudi v filmu

Bilo mi je rečeno, da bi bilo zanimivo, če bi tudi jaz spregovoril kaj več o sebi, češ da sem nekaj posebnega, in sicer zato, ker da sem eden redkih, če ne celo edini v Pomurju, ki ima staro kočijo, s katero prevažajo ljudi. Jaz temu rečem »bagerli«, imam pa ga že od leta 1975. Takrat sem kupil tudi dva konja in želel sem biti poklicni »fijaker« pri Radenski, kamor sem hodil prej nekaj let delat. Ta želja se mi žal ni uresničila, »bagerli« pa sem obdržal vse do danes in občasno res prevažam potnike. Najbrž nisem edini kočijaž v Pomurju, če pa sem, mi je to res v čast.

Pravijo, da bi se moral vsak Slovenec vsaj enkrat podati na Triglav. Jaz sem to nalogo opravil leta 1987. Na posnetku sem drugi z leve v prvi »vrsti«.

Pred desetimi leti sem bil na lovu v avstrijskih Alpah. Na višini okrog 3.600 metrov mi je uspelo upleniti svizca.

jemljem predvsem kot šport. Med drugim pa se lahko pohvalim tudi z uplenjenim svizcem visoko v avstrijskih Alpah. Če mi ne verjamete, si ga lahko pridete pogledati kar k meni na dom, saj ga imam nagačenega. Svizca me je mikal tudi konjski šport, a je pri nas preveč različnih možnosti za to. Hodim pa na konjske dirke najmanj dvakrat letno v Lipico.

Ali znam narediti še kaj poleg že omenjenega? Ljudem rečem, da bi znal skuhati kosilo, a tega ne delam, ker gumbov si ne šivam sam, če mi odpadejo, ker pravi da so klešče le za kovača. Že nekaj let pa skupaj s kmetom ki mu je ime Silvo oz. Silvester, kuhava bogrsko skupno praznovanje. Jaz sem pri tem glavni kuhar, mojster. Seveda režem tudi trsje v vinogradu in če še marsikaj drugega, kar je potrebno pri hiši.

»Kateri bomo bili na svetovnem prvenstvu, gospod Irgolič?«

»Če bo Jagoda Osterc v formi, bomo svetovni prvaki, če ne, pa drugi!«

V intervjuju za POP TV nastopata (in pozirata za Penpar) reprezentant SLOVENIJE v nogometu, včasih tudi član MURE, libero MARINKO GALIČ (kot novinar), odgovarja pa Radgončan JANKO IRGOLIČ; sicer pri Katančevi četi odgovoren za treniranje vratarjev.

S svojo kočijo sem se udeležil tudi kmečkih iger na Polensaku.

S hčerko Tanjo sva tekmovala v prevažanju vode v »püti« in pri tem bila najboljša.

že omenil, postati poklicni »fijaker« v Radenski. Kasneje je kazalo, da bom prevažal turiste v okviru Negojevega programa. A tudi to se ni obneslo. Ves čas pa je bilo dovolj dela na kmetiji. Ko sem prišel k Svetonjevim, je bilo okrog 5 hektarjev zemlje z gozdom, zdaj obsega naša kmetija 22 hektarjev obdelovalne zemlje. Imam tudi gozd in vinograd. Trenutno imamo pri hiši tudi 14 konjskih glav. Vsi so lipicanci. Trije pari so vozni.

Lovec za šport, bograč za skupno praznovanje

A še kaj bolj osebnega o sebi? Poleg konjev se zelo rad družim tudi z lovci. Med zeleno bratovščino sem se podal leta 1974. To

Od živali imam poleg konj rad tudi domačega mucka, ki zadovoljno prede, ko ga vzamem v na